

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◇ ΤΕΥΧΟΣ 18, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Καλό Φθινόπωρο

Ο ΚΑΣΤΡΙΤΗΣ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ

Παρουσίαση
του πολιτικού
και διανοούμενου
σελ. 12-13

ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΖΩΗ

Ένα χρονικό
για τους κατοίκους
της Ν. Λιβεράς
σελ. 16-17

ΟΙ ΓΕΩΡΓΙΤΣΙΑΝΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΡΟΥΜΠΟΥ

Οι γλύπτες
από το Γεωργίτσι
σελ. 28-29

Σημείωμα του Εκδότη

Το καλοκαίρι αρνείται να αποχωρήσει απ' τη σκηνή και το φθινόπωρο βολεύτηκε στη θερμή υγρασία. Το εύκρατο κλίμα δοκιμάζεται μαζί με την υπομονή μας. Πόσο υπομονή να κάνεις ως συνηθισμένο υποζύγιο, που έχεις χρεωθεί όλη την κρίση στις πλάτες σου και όπως λέει και ένα ανέκδοτο, ο σαγματοποιός δεν είναι και τόσο καλός μάστορας με αποτέλεσμα να σε πληγιάζει και το σαμάρι στην πλάτη. Έχει να βρέξει πολλούς μήνες και οι ελιές ζαρωμένες πάνω στα λιόκλαρα αναμένουν τη βροχή σα «νόστιμον ήμαρ». Ας ελπίσουμε ότι θα έχουμε ικανοποιητικές βροχοπτώσεις ώστε να παχύνουν οι καρποί και να έχουμε και φέτος εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο υψηλής

ποιότητας και γευστικών χαρακτηριστικών. Όπως ήδη έχω γράψει το περσινό λάδι μας ήταν συλλεκτικό και ίσως να οφειλόταν κατά ένα μέρος και στις χαμηλές βροχοπτώσεις. Η τιμή προς το παρόν δε φαίνεται να ανεβαίνει παρότι το απόθεμα της Ισπανίας είναι χαμηλό φέτος. Επίσης, από αυτό το έντυπο έχει γραφτεί ότι είναι κρίμα τόσο καλό ελαιόλαδο να μην μπορεί να τυποποιηθεί, π.χ. από ένα δραστήριο συνεταιρισμό, και να αποδώσει καλύτερες τιμές στους παραγωγούς. Η γιορτή της Μπουκουβάλας θα πραγματοποιηθεί και ελπίζουμε να δοκιμάσουμε και φέτος από τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα της περιοχής μας. Σε αυτό το τεύχος, εκτός από τα προβλήματα που

παρουσιάζονται, έχουμε και θετικά «νέα» και επιτεύγματα ανθρώπων (και νέων) του τόπου μας. Βλέπουμε ότι μέσα στις δυσκολίες η δημιουργία, όταν έχεις βάλει την ψυχή σου, δεν μπορεί να εμποδιστεί. Επειδή «ουδέν κακόν αμιγές καλού», αυτή η κρίση μπορεί να μας βγάλει και καλά, να μας νοικοκυρέψει, να μας τσιγκλήσει το φιλότιμο και όπως λέμε στη θερμοδυναμική να μας μειώσει την εντροπία και επομένως να μας οδηγήσει στη δημιουργία. Και να μην ξεχνάμε ότι η δημιουργία έρχεται μέσα από την τάξη, την εργασία και το σύστημα. Σήμερα βιώνουμε πολλές φορές άναρχες, πάνω στη βιασύνη, παρεμβάσεις κατάρτησης φορέων (νοσοκομείων, σχολείων κ.λπ.)

Επίσης, καθώς ο λύκος στην αναμπουμπούλα χαίρεται, τα συμφέροντα καιροφυλαχτούν να καταστρέψουν και καλά πράγματα που έχουν στηθεί σ' αυτόν τον τόπο. Ένας τρόπος άμυνας κατά τη γνώμη μου, εκτός από την οργάνωση είναι και η υιοθέτηση και εφαρμογή διαδικασιών και αρχών, ώστε να κάνεις τους εχθρούς να δυσκολευτούν να σε καταλύσουν. Και αυτό ισχύει και στην αγροτική παραγωγή και εκμετάλλευση. Ας έχουμε τα μάτια μας και το μυαλό μας ανοιχτά κι ας εφαρμόζουμε νέα πράγματα, όπως ομάδες παραγωγών, συστήματα διαχείρισης κ.λπ.

Καλό Φθινόπωρο – Καλή δύναμη – Καλή λαδιά

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακόζη,
Γαρυφαλία Ρουμειώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνιού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεώργαρης
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνιού
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Αναποκριτές

Καστόρι – Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμποβίτης,
Θεόδωρος Αλαφόνγιαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητράκοπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas

Εκτύπωση offset:

Μπουζάλας-Ζουγανέλης ο.ε.
25ης Μαρτίου 123, Περιστέρι
τηλ.: 2105781638

Καστανιώτικα

Συμπληρώθηκαν φέτος τριάντα χρόνια του διεθνή αγώνα υπεραποστάσεων «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ». Ο αγώνας έγινε το διήμερο 28-29 Σεπτεμβρίου στη διαδρομή Αθήνα-Σπάρτη απόστασης 246 χιλ.

Ο αγώνας γίνεται πάνω στα βήματα του Φειδιππίδη που στάλθηκε στη Σπάρτη από τους Αθηναίους το 490 π.Χ για να ζητήσει βοήθεια για τον πόλεμο με τους Πέρσες.

Φέτος πήραν μέρος 350 αθλητές. Από αυτούς οι 48 ήταν Έλληνες.

Μεταξύ αυτών που τερμάτισαν εμπρός από το άγαλμα του Λεωνίδα στη Σπάρτη ήταν και ένας νέος που δραστηριοποιείται στο χωριό μας και είναι ο Γιάννης Δημόπουλος, καθηγητής Αγγλικών που έχει φροντιστήριο στο χωριό μας.

Θα έχει ενδιαφέρον από τις στήλες του Πολυδεύκη να μας μιλήσει για την εμπειρία του αυτή.

Εμείς από τη στήλη αυτή τον συχαίρουμε και του ευχόμαστε να είναι καλά και να συνεχίσει να αγωνίζεται.

Όπως ίσως είδατε, αγαπητοί πατριώτες, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης η μεγάλη περιβαλλοντική οργάνωση Greenpeace έκανε μια ακτιβιστική ενέργεια εμπρός από τις εγκαταστάσεις γνωστής γαλακτοβιομηχανίας, ζητώ-

ντας να πάψει να χρησιμοποιεί γάλα από αγελάδες που τρέφονται με μεταλλαγμένες ζωοτροφές όπως σόγια κ.λπ. Ταυτόχρονα προωθεί μια εκστρατεία ώστε οι Έλληνες κτηνοτρόφοι να αρχίσουν να χρησιμοποιούν ζωοτροφές από παραδοσιακά φυτά όπως βίκο, κουκιά, λούπινα κ.λπ. μιας και τα μεταλλαγμένα όπως έχει επιστημονικά αποδειχθεί, προκαλούν προβλήματα στην υγεία.

Στο χωριό μας καλλιεργούσαν πριν από μερικές δεκαετίες τα λούπινα, δεν ξέρω αν συνεχίζει να τα καλλιεργεί κανένας μερακλής πατριώτης.

Θυμάμαι όμως ότι καλλιεργούσαμε τα λούπινα, μαθητής στο Γυμνάσιο ο γράφων, με τους αείμνητους γονείς μου και τον αδελφό μου Νίκο. Τον Ιούνιο φεύγαμε γύρω στις 4 το πρωί για τον κάμπο, για να βγάλουμε τα λούπινα, μια εργασία που έπρεπε να γίνει μέχρι τις 9 γιατί μετά η ζέση ήταν αφόρητη και επικίνδυνη.

Τα λούπινα τα σιουμπίζαμε και το φθινόπωρο αφού τα βράζαμε στο καζάνι, τα βάζαμε σε ένα τσουβάλι και τα πηγαίναμε στις βρύσες στο

Καμάρι για να ξεπικρίσουν. Έτσι σε λίγο είχαμε μια πρώτης τάξεως ζωοτροφή για τα χοιρινά, αλλά τρώγαμε και ερείς κανένα, αφού πρώτα τα αλατίζαμε. Τώρα σε κατσαυμάτα «γκουρμέ» πωλούν λούπινα σε βαζάκια σε «αλμυρή» τιμή.

Ας έχουν υπόψη τους οι πατριώτες αγρότες και κτηνοτρόφοι και ας βάλουν στα πλάνα τους και τις ξεχασμένες ζωοτροφές που επανέρχονται δυναμικά στο προσκήνιο.

Αυτές τις μέρες θα προβληθεί στις κινηματογραφικές αίθουσες μια ταινία του σκηνοθέτη Γιάννη Σμαραγδή για τη ζωή του μεγάλου ευεργέτη Ι. Βαρβάκη, με τίτλο «Ο θεός αγαπάει το χαβιάρ». Σύμβουλος στην ταινία για θέματα γύρω από την επεξεργασία του χαβιαριού, ήταν ο κ. Γεροντίδης που έχει το ιχθυοτροφείο στον Άγιο Μάρμα και εκτρέφει τον οξύρρυγχο που από τα αυγά του βγαίνει το χαβιάρ.

Μεγαλεία πατριώτες για το χωριό μας.

Γεια σας πατριώτες
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Οι Υπηρεσίες Υγείας στην Περιοχή μας Καταρρέουν

Εδώ και τρία χρόνια ζούμε μια αλλόκοτη πραγματικότητα. Από το πρωί μέχρι το βράδυ, 365 ημέρες το χρόνο, ακούμε μια μόνιμη προπαγάνδα γύρω από αριθμούς. Πώς θα μειώσουμε από εδώ, πώς θα καταργήσουμε από εκεί, γενικά πώς θα βγούμε τα νούμερα, γέμισε η ζωή μας νούμερα και ποσοστά. Τα πάντα στρέφονται γύρω από το πώς θα ευημερήσουν οι αριθμοί, καμιά σημασία για τον άνθρωπο.

Πώς με τόσες περικοπές και καταργήσεις μπορεί να ζήσει ο εργαζόμενος, ο συνταξιούχος, ο αγρότης, ο άνεργος, ο μικροεπαγγελματίας, δεν αφορά τους από πάνω. Η ανθρώπινη ζωή

νεις, φυσιοθεραπείες, ακόμη και σε προληπτικές εξετάσεις για τη διάγνωση του καρκίνου πέφτει τσεκούρι. Ταυτόχρονα με όλα αυτά μεγαλώνει η συμμετοχή του ασφαλισμένου σε εξετάσεις και φάρμακα. Είπαμε να ευημερήσουν οι αριθμοί και ας πεθαίνουμε οι άνθρωποι.

Οι ελλείψεις στα νοσοκομεία και στα κέντρα υγείας είναι τραγικές, σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σε υλικά και σε φάρμακα. Οι εφημερίες περικόπτονται με αποτέλεσμα να υπολειπονται οι περισσότερες κλινικές στα νοσοκομεία και ταυτόχρονα καταργούνται πολλές άλλες και συγχωνεύονται νοσοκομεία, στα πλαίσια του Καλλικράτη στην Υγεία. Δεν είδαν τρομάρα τους τα αποτελέσματα στους Δήμους. Δεν

μακά σου; Και να νιώθεις και τυχερός εάν τελειώσεις την ίδια ημέρα. Βλέπεις πρέπει να τύχει να δουλεύει το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και να υπάρχει και γιατρός. Οι δύο θέσεις αγροτικών γιατρών είναι κενές. Η Διευθύντρια κ. Σ.

φορά δεν θα θρηνήσουμε θύμα ή και θύματα;

Πριν από ενάμιση χρόνο, με πρωτοβουλία του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου και με συμβολή του "Πολυδεύκη" και της "Λουσινας", έγινε μια προσπάθεια και καταφέραμε

Καταρρέουν στον τόπο μας οι υπηρεσίες υγείας

έχει μεγάλο κόστος και πάση θυσία πρέπει να μειωθεί αυτό, και δεν πειράζει ας πεθάνουμε και κάποιες χιλιάδες. Για τους αρμόδιους μικρή σημασία έχει

βγάζουν συμπεράσματα. Αλλά είπαμε, οι αριθμοί να βγαίνουν.

Εμείς εδώ στο Καστόρι και σε όλον τον πρώην Δήμο Πελλάνας, είμαστε μάρτυρες της

Αραχωβίτη και το νοσηλευτικό προσωπικό, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουν είναι ανθρωπίνως αδύνατον να τα προλάβουν όλα, συνταγογράφηση και εξέταση. Και όταν η γιατρός παίρνει το ρεπό της το Κ.Υ. είναι στο έλεος του Θεού. Για εφημερίες ούτε λόγος και τη Διευθύντρια την παίρνουν στο νοσοκομείο της Σπάρτης να εφημερεύει.

Τα αγροτικά ιατρεία Γεωργιτσίου και Λογκανίκου, υποστελεχωμένα και αυτά τον περισσότερο καιρό, εξακολουθούν να ανήκουν διοικητικά στο Κ.Υ. Γυθείου! Βάσει ποιας λογικής άραγε.

Πρέπει να κάνουμε το σταυρό μας μετά τις 2:00 μ.μ. μην αρρωστήσουμε γιατί τότε ο Άγιος Πέτρος είναι κοντά μας. Πρόσφατα κινδύνεψε άμεσα ένας πατριώτης μας από αλλεργικό σοκ λόγω τσιμπήματος σκούρκου. Για καλή του τύχη ο φαρμακοποιός με διερχόμενο πατριώτη μας γιατρό, αντέδρασαν άμεσα και είχαμε αίσιο τέλος. Ποιος εγγυάται ότι την άλλη

να εφημερεύει το Κ.Υ. σχεδόν όλο το μήνα. Τώρα όμως το πράγμα έχει βαλτώσει, εφημερίες δεν υπάρχουν πλέον και η υποστελέχωση καλά κρατάει. Είναι γεγονός ότι όλα πάνε προς κατάργηση (Κ.Υ. – Λύκειο – Ειρηνοδικείο – Ταχυδρομείο). Αυτή είναι η νέα τάξη πραγμάτων. Όπου υπάρχει αντίσταση και διεκδίκηση θα καθυστερήσουν τα πράγματα, διαφορετικά οι εξελίξεις θα είναι ραγδαίες και δραματικές.

Ας αναλάβουν οι Φορείς πάλι τις ευθύνες τους και ας το παλέψουν μαζί με τους κατοίκους όσο μπορούν. Η ζωή δείχνει ότι μόνο από κάτω υπάρχει προοπτική επίλυσης. Από πάνω και από παράγοντες τελειώσαμε. Τα παθήματα μαθήματα.

Τα χωριά μας με τους κατοίκους τους έχουν σίγουρα δικαίωμα στη ζωή και ας προσπαθούν οι τροϊκανοί (ντόπιοι και ξένοι) για το αντίθετο.

Θανάσης Δημητρακόπουλος
Πρόεδρος Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Καστορείου

αυτό. Ίσως έτσι πετύχουν να σώσουν και τα ασφαλιστικά ταμεία αφού τα καταληστέψανε πρώτα.

Στα πλαίσια των περικοπών κόβουν φάρμακα, κόβουν εξετάσεις απαραίτητες για την υγεία και την πρόληψη, κόβουν επιδόματα για διάφορες ασθέ-

υπολειπουσών του Κέντρου Υγείας. Ποιος να φανταζότανε ότι τις ουρές που βλέπαμε στα μεγάλα υποκαταστήματα του ΙΚΑ στις πόλεις, θα τις βλέπαμε και στο Καστόρι; Ποιος περίμενε ότι θα έπρεπε να στήνεται έξω από το Κ.Υ. από τις 6:30 το πρωί για να γράψεις τα φάρ-

Τα νέα της ΛΟΥΣΙΝΑΣ

Στις 9/6/2012, τελειόφοιτοι του ΤΕΙ Πειραιά επισκέφθηκαν την περιοχή μας επί διήμερο. Την πρώτη μέρα πραγματοποίησαν κατάβαση του φαραγγιού των μύλων από το Γεωργίτσι στο Καστόρειο και τη δεύτερη μέρα ανέβηκαν από το Γεωργίτσι στο Μαλεβό μέχρι τον Άγιο Παντελεήμονα.

Στις 25/7/2012, ο ΕΟΣ Ηρακλείου Κρήτης με οδηγούς μέλη του συλλόγου, πραγματοποίησε κατάβαση επίσης του φαραγγιού των μύλων από Γεωργίτσι στο Καστόρειο.

Οι επισκέπτες μας με αρχηγό την πρόεδρο του συλλόγου κα Άρια Χατζηβασίλη έμειναν ενθουσιασμένοι από τις φυσικές ομορφιές του Ταυγέτου και υποσχέθηκαν να επανέλθουν.

Στις 16/8/2012, πολυπληθής ομάδα νεολαίων με οδηγό μέλος του συλλόγου πραγματοποίησε επίσης κατάβαση του φαραγγιού και στις 23/8/2012 ημέρα της εορτής της Παναγίας πραγματοποίησε ανάβαση από το μονοπάτι της Τίκλας στην Μπρουσαγκα.

Στις 30/9/2012, ο ΕΟΣ Πύργου με 45 μέλη, με επικεφαλής την πρόεδρό του κα Συριοπούλου ξεκίνησε τη χειμερινή ορειβατική περίοδο πραγματοποιώντας κατάβαση του φαραγγιού των μύλων. Στο τέλος της πορείας γλέντησαν στην Παλιά Αγορά στο Καστόρειο.

Το Σεπτέμβριο μετά από σχετικές ενέργειες του συλλόγου έγινε διαπλάτυνση του περιφερειακού δρόμου στο πάνω καμάρι, μετά από ευγενική παραχώρηση της κας Χριστίνας Τσάκωνα. Ο σύλλογός μας με σχετική ομόφωνη απόφαση εξέφρασε τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη για αυτή την ενέργειά της, με δαπάνες του δε έγινε αποκατάσταση της τοιχοποιίας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «ΝΕΔΩΝ» ΣΤΟ INTERNET (facebook)

25/9/2012 φαραγγί Λουκά- Ολοκλήρωση ασφάλισης στο φαραγγί Λουκά, Καστόρι Λακωνίας. Στις 25/9/2012 έγινε κατάβαση του φαραγγιού Λουκά στο Καστόρι Λακωνίας από την ομάδα Νέδων, και συγκεκριμένα, από τους Τάκη Παραγγίνη, Σπύρο Στασινόπουλο, τον κ. Κώστα Λαγανά μέλος του Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου «Η Λουσίνα» και τον γράφοντα, με στόχο διπλό: -την ολοκλήρωση ασφάλισης με δι-

πλές πλακέτες τύπου Raumer (βελτιώσεις πάντα θα χρειάζονται, ειδικά όταν θα κινούνται μεγάλες ομάδες). -τον καθαρισμό από φερτά υλικά που είχαν συσσωρευτεί στην είσοδο του φαραγγιού (λόγω ανεμοστρόβιλου στην περιοχή είχαν πέσει αρκετά δέντρα, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνουν την κατάβαση). Ευχαριστούμε για μια ακόμα φορά το Σύλλογο Φίλων Ταυγέτου «Η Λουσίνα», για την προσφορά των υλικών αρμάτωσης και τον ακούραστο κ. Κώστα Λαγανά για τη συμμετοχή του σε αυτή την προσπάθεια.

26/9/2012 φαραγγί Κριμπιά. Κατάβαση στο ρέμα Κριμπιάς-Σουσιάνων Λακωνίας. Μετά την πρώτη αναγνωριστική κατάβαση στις 10/5/2012 από μέλη της ομάδας Νέδων και συγκεκριμένα από τους Νίκο Κοτσόβολη, Έφη Χριστοπούλου και τον γράφοντα, στις 26/9/2012 πραγματοποιήσαμε δεύτερη κατάβαση με στόχο την ασφάλιση του φαραγγιού, αυτή τη φορά με περισσότερα άτομα. Στην ομάδα συμμετείχαν οι Τάκης Παραγγίνης, Σπύρος Στασινόπουλος, Σταύρος Καρτερολιώτης, Γόννη Διονυσιοπούλου, ο γράφων και ο κ. Κώστας Λαγανάς από το Σύλλογο Φίλων Ταυγέτου «Η Λουσίνα». Στην είσοδο του φαραγγιού μάς οδήγησε ο κύριος Κώστας ακούραστος όπως πάντα. Ακολουθώντας το μονοπάτι Σουσιάνων –Ποτισιώνας –Βασιινιές, περίπου μια ώρα μετά, στα 950 μέτρα υψόμετρο, σε σημείο που είχαμε μαρκάρι στο G.P.S από την προηγούμενη κατάβαση, μπήκαμε στο ενδιαφέρον κομμάτι του φαραγγιού. Παρότι αυτή την περίοδο είναι άνυδρο εντυπωσιάζει. Το μήκος του είναι 1220 μ. με τσουλήθρες και τζαμπ, διαδοχικές καταβάσεις (μετρήθηκαν πάνω από 35) και η μεγαλύτερη 25 μ. Η έξοδος είναι σε ύψος 610 μ. και βγαίνει στο δρόμο Σουσιάνων- Επάνω Χώρας στο εκκλησάκι Παναγία. Τοποθετήθηκαν 45 πλακέτες τύπου Raumer και τα υλικά ασφάλισης προσέφερε ο Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου «Η Λουσίνα», ο οποίος συντηρεί ένα μεγάλο δίκτυο μονοπατιών αναδεικνύοντας τις φυσικές ομορφιές της περιοχής.

ΟΜΑΔΑ ΝΕΔΩΝ-Δημητρόπουλος Λεφτέρης

Κ. Λαγανάς

Εικόνες από τη φύση μας

Η ροδιά είναι φυτό του γένους πουνική (Punica) της οικογένειας πουνικίδες (Punicaceae). Το γένος πουνική περιλαμβάνει δύο είδη, με σημαντικότερη την Πουνική τη ροιά ή Ροιά η κοινή (Punica granatum). Αυτή είναι γνωστή με τα κοινά ονόματα ροδιά, ροϊδιά, ρογδιά και ροβιά (στην Κύπρο). Καλλιεργείται κυρίως για τους καρπούς της, από τους οποίους παρασκευάζονται δροσιστικά ποτά και σιρόπια (γρεναδίνη), όπως

επίσης και για καλλωπιστικούς σκοπούς (νάνες και διπλανθείς ποικιλίες κυρίως). Το δέντρο ήταν γνωστό στην αρχαία Ελλάδα. Στον Όμηρο και στην Οδύσσεια υπάρχει αναφορά στη ροδιά. Αναφέρεται ότι καλλιεργούνταν στους κήπους του βασιλέα Αλκίνοου. Ο Θεόφραστος την αναφέρει ροιά ή ρόα. Ήδη από την αρχαιότητα, χρησιμοποιούσαν τη φλούδα της στη βυρσοδεξία και στην ιατρική. (Φωτ. Γ. Λαγανάς)

Ο τόπος μας

Στου χρόνου τα γυρίσματα

Όπως κάποτε, ήταν δεδομένη η πραγματοποίηση της μεγάλης εμποροπανηγυρης της Καστανιάς, έτσι και το πολιτιστικό τριήμερο «Στου Χρόνου τα γυρίσματα» έχει πλέον εδραιώσει τη θέση του στα δρώμενα του Ιουλίου, κάθε χρόνο, αλλά και στις καρδιές των μικρών και μεγάλων συμπατριωτών μας. Το τριήμερο, που πραγματοποιήθηκε στις 27, 28 και 29/07/2012, ήταν πλαισιωμένο με ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, όπως ομιλία με θέμα «Κρίση και Μικρομεσαίοι Επιχειρηματίες» από τον Πρόεδρο της ΓΣΒΕΕ κ. Ν. Δημητρόπουλου, προβολή του ντοκυμανταίρ «CATASTROIKA», έκθεση φωτογραφιών του Βασίλη Λαγανά με τις ομορφιές του τόπου μας, αφιέρωμα στα έργα του Λάκωνα ποιητή Νικηφόρου Βρεττάκου, προβολή παιδικής ταινίας και κυρίως πολλή ψυχαγωγία. Εναλλακτικές αθλητικές εκδηλώσεις (τσουβαλοδρομίες, ανγκυλοδρομίες κ.λ.π.) με μεγάλη συμμετοχή απ' όλες τις ηλικίες, που πρόσφεραν συν τοις άλλοις και πολύ γέλιο, δρόμος αντοχής και απονομή μεταλλίων και επαίνων στους διακριθέντες. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με μουσική βραδιά

στο ποτάμι, κάτω από τη γέφυρα, με παραδοσιακά, ρεμπέτικα και έντεχνα τραγούδια, σουβλάκι και ποτό. Η Ομάδα Παραδοσιακών Χορών Καστορείου μας χάρισε ωραίους παραδοσιακούς χορούς και έδωσε το έναυσμα για να ακολουθήσει ένα μεγάλο γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες. Τις εκδηλώσεις συνδιοργάνωσαν ο τρεις Σύλλογοι του Καστορείου, ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος «ΚΑΣΤΩΡ», ο Πολιτιστικός Σύλλογος «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» και ο Σύλλογος Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ», που επωμίστηκαν και τα έξοδα. Παράλληλα με τις εκδηλώσεις, το Σάββατο το βράδυ, στις 28/09/2012, η Αθλητική Ένωση Πελλάνας-Καστορείου διοργάνωσε πετυχημένη μουσικοχορευτική βραδιά στον Αι Μάμα. Ελπίζουμε του χρόνου, με τις απαιτούμενες ενέργειες όλων των φορέων, το πολιτιστικό τριήμερο του Ιουλίου «Στου Χρόνου τα γυρίσματα» να συμπεριληφθεί στις θεσμοθετημένες γιορτές του χωριού μας και να συνδιοργανώνεται και με τη συμμετοχή του Δήμου, όπως γινόταν και παλαιότερα.

Ε.Β.

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Οι λέξεις και το παρελθόν μας

Μια σειρά κειμένων που προσπαθεί να προσεγγίσει λεξιλογικά-ετυμολογικά τοπωνύμια αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούμε στον καθημερινό μας λόγο. Ως πηγές έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως: Τα λεξικά της κοινής νεοελληνικής του Μπαμπινιώτη και του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Το ετυμολογικό λεξικό του Ν. Ανδριώτη, το λεξικό των Liddell-Scott Α. Κωνσταντινίδη, αλλά και δημοσιεύσεις του Δ. Καλλιάνη στον παλιό ΒΟΡΕΙΟΔΗΜΟΤΗ. Ευπρόσδεκτη και επιθυμητή κάθε κριτική, διόρθωση ή επισήμανση.

Βάσινα και βασινιά= κοινή ονομασία του βάτου που κατά τόπους λέγεται και βαβασινιά, βατσουνιά και βάτσος. Ο δε καρπός ονομάζεται βάτινο, βαβάτινο, βασινόμουρο ή απλά βατόμουρο. Βασινιά είναι η έκταση γεμάτη από βάτους.

Βιβάρι ή διβάρι= ιχθυοτροφείο, κάθε περιορισμένη επιφάνεια νερού κατάλληλη για την εκτροφή ψαριών.

Διβάρια είναι τα καλαμένα φράγματα, δηλ. καλαμωτές που πλέκονται με ψαθί ή βούρλα. Τα φράγματα αυτά εγκλωβίζουν τα ψάρια και λειτουργούσαν ως πρωτόγονα ιχθυοτροφεία.

Στο Καστανιώτικο ποτάμι, όπως και στον Ευρώτα, ψάρευαν μενίδες (η μενίδα είναι ψάρι του γλυκού νερού εξαιρετικά σαρκοφάγο που τρέφεται με προνύμφες εντόμων, μαλάκια, οστρακόδερμα και έχει νοστιμότατο κρέας). Από κει βγαίνει και η τοπική παροιμία για την προσπάθεια, "αν δε βρέξεις κ... , δεν τρως μενίδα". Τα τελευταία χρόνια στο ποτάμι κατέληγαν ψάρια, κυρίως πέστρφες, που ξέφευγαν από το ιχθυοτροφείο Γερωντίδη στον Άγιο Μάμα και τις ψάρευαν οι ντόπιοι.

Γουλάς (από την τούρκικη λέξη kule=πύργος)

Οι αμυντικοί πύργοι-παρατηρητήρια, που ονομάζονται

Γουλάδες, ήταν πολυώροφοι, με χοντρά τοιχώματα και ορθογώνιες κατόψεις. Επρόκειτο για δημόσια ή ιδιωτικά κτίσματα και αποτελούσαν τα ύστατα καταφύγια των κατοίκων σε περίπτωση επίθεσης.

Από την αρχαιότητα η επικοινωνία της Λακεδαίμονος με την Μεγαλόπολη γινόταν μέσω της παρευρώτειας δημόσιας οδού που συνέδεε τις δύο αυτές περιοχές και που, ακόμη και σήμερα, καλείται "δημοσιά". Πάνω στα χνάρια της κατασκευάζεται και ο σύγχρονος αυτοκινητόδρομος.

Ένας λόφος που υψώνεται πάνω από την παλιά αυτή οδό και που εποπτεύει και ελέγχει την πεδιάδα και τις διαβάσεις ονομάζεται "Γουλάς".

Ο λόφος αυτός (άλλοτε ιδιοκτησία Νικολοπουλαίων και Δ. Γ. Καλλιάνη), λόγω θέσεως, αποτέλεσε οχυρή θέση, όπως πιστοποιείται από την επίπεδη κορυφή και την διαμόρφωση την αμφιθεατρική που παρουσιάζει. Κατά καιρούς, στο λόφο αυτό έχουν βρεθεί τεμάχια από κεραμοειδή και στη σύνδεσή του (έξοδο) με την δημόσια οδό (φραγκοσυκιές) υπάρχουν ίχνη τοιχίου, της πύλης ίσως.

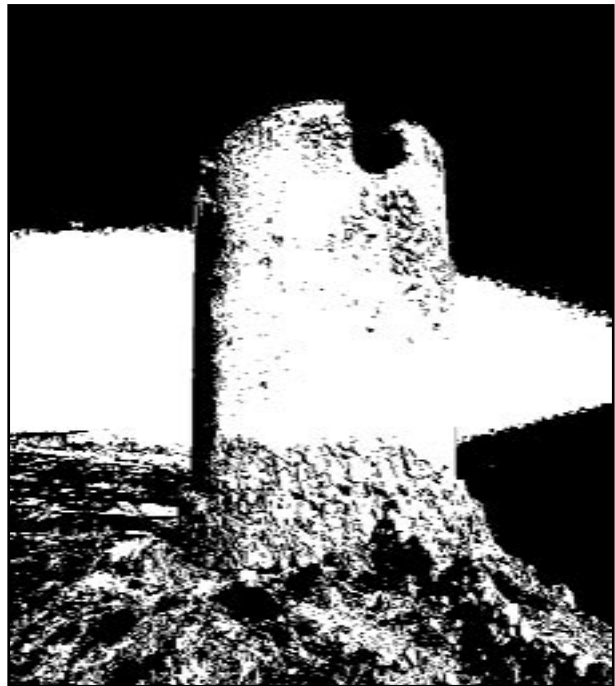
Μπεζεστένι (Bedestān, bede-sten, bezistān, τουρκ. λ.) = κλειστός χώρος προστατευμένος από κλοπή και πυρκαγιά,

εμπορικών συναλλαγών για πολύτιμα προϊόντα, όπως μέταλλα, πολύτιμους λίθους, υφάσματα. Στο Καστόρι, στον Άγιο Μάμα, υπάρχουν μπεζεστένια που δεν είναι κλειστά, απλά είναι χώροι με υπόστεγο που εξυπηρετούνταν οι έμποροι στο πανηγύρι, στα τέλη Ιουλίου.

Μπεχτάσια (bektāsi, τούρκ. λ.)= η λέξη προέρχεται από τους μπεχτασήδες μοναστικό μουσουλμανικό τάγμα με ιδρυτή το Χατζή Μπεκτάς Βελή. Η κοσμοθεωρία τους συνδυάζει το νεοπλατωνισμό, χριστιανικές ορθόδοξες αντιλήψεις με την παλαιστοελληνική αίσθηση ελευθερίας, της ανεξίτητης και της θετικής αντιμετώπισης της ζωής.

Μελάς, μελιάς, μηλιός= ιξός. Η ιξία η λευκή ζει παρασιτικά πάνω σε μηλιές, καστανιές, βελανιδιές, έλατα κ.λπ. Η διασπορά των σπερμάτων γίνεται με τα πτηνά που αφήνουν τα περιττώματά τους στα δέντρα. Ο καρπός έχει μια κολλώδη ουσία με την οποία αλείφουν λεπτούς πασσάλους και φτιάχνουν τις ιξόβεργες (ξόβεργες) για να παιδεύσουν πουλιά.

Οβορός, Παλιοβορός (αλβ. oborr) = αυλή, περιφραγμένο αγροτεμάχιο στο οποίο σταυλίζονταν μεγάλα ζώα. Σύμφωνα με

τοπική πληροφορία οι κτηνοτρόφοι συνεργάζονταν και ανελάμβανε ένας από αυτούς να βοσκάει τα ζώα και να τα φροντίζει για ένα χρονικό διάστημα. Μάλιστα δεν τα έβοσκαν συνέχεια στην ίδια περιοχή, αλλά σε διαφορετικές. Τα ζώα μετά τη βοσκή σταυλίζονταν στον οβορό. Στον Καστανιώτικο κάμπος υπάρχει ο οβορός του Δημητρακάκη.

Πρινοκόκκι, κρεμέζι= κόκκος ο βαφικός. Είναι έντομο που ζει παρασιτικά στα πουρνάρια και κυρίως στη δρυ την κοκκοφόρο. Το γονιμοποιημένο θηλυκό προσκολλάται στα φύλλα του δέντρου εναποθέτει τα αυγά του και πεθαίνει. Το ξερό σώμα έχει μέγεθος μπιζελιού και συλλέγεται το Μάιο προτού εκκολαφθούν τα αυγά. Η συλλογή γίνεται το πρωί και ταυτόχρονα με την ανατολή του ηλίου. Μετά τη συλλογή των ξερών εντόμων τα επεξεργάζονται με χημικές ουσίες για να πετύχουν διάφορα χρώματα (φαιούποκίτρινο, ιώδες, κεραμέρυθρο, μελανό κ.λπ.). Άλλοτε ο κόκκος ο βαφικός χρησιμοποιούνταν ευρέως στη βιομηχανία χρωμάτων, και μάλιστα τον χρησιμοποιούσαν για να βάφουν τα φέσια. Ο εμπορεύσιμος τον κόκκο το βαφικό, κοινώς πρινοκόκκι, λεγόταν πρινοκοκκάς.

Θ.Δ.

Εκπαίδευση νέων αγροτών

Από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ανακοινώνεται ότι αρχίζει η υλοποίηση προγραμμάτων Γεωργικής Επαγγελματικής Κατάρτισης Νέων Αγροτών, στο πλαίσιο της πράξης «Επαγγελματική Κατάρτιση Αυτοαπασχολούμενων στον Πρωτογενή τομέα («Νέοι Γεωργοί»), του Επιχειρησιακού Προγράμματος: «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», που συγχρημα-

τοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται, εντός του έτους 2012, πανελλαδικά, 121 προγράμματα εκ των οποίων 78 φυτικής παραγωγής (κηπευτικά, ελαιοκομία, αμπελουργία, φυτά μεγάλης καλλιέργειας κ.λπ.), 29 ζωικής παραγωγής (αιγοπροβατοτροφία, βοοτροφία, μελισσοκομία κ.λπ.) και 14 φυτικής – ζωικής παραγω-

γής (μικτά), τα οποία προβλέπεται να παρακολουθήσουν περίπου 3.000 Νέοι Αγρότες. Η επιλογή των εκπαιδευόμενων προκύπτει από το αρχείο των Υπόχρεων Εκπαίδευσης Νέων Αγροτών, που έχουν ενταχθεί στο Μέτρο 1.1.2 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών», Άξονας 1 του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατζής», με βάση την ημερομηνία ένταξής τους.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα κατά τόπους Κέντρα «ΔΗΜΗΤΡΑ» ή στη Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (τηλ. 210 - 8821404).

Ο αριθμός και το είδος των προγραμμάτων σε κάθε νομό, καθώς και το αναλυτικό θεματικό περιεχόμενο τους, βρίσκεται αναρτημένο στη διεύθυνση www.elgo.gr

ΕΛ

Στην Αγόριανη

Ο Αύγουστος και αυτή τη χρονιά έφερε την Αγόριανη πρωταγωνίστρια στα πολιτιστικά δρώμενα στην περιοχή μας. Συνδιοργανωτές των εκδηλώσεων, που πραγματοποιήθηκαν από 11 έως 18/8/2012, ο Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αγόριανης και το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης με τη βοήθεια και της Ομάδας Μικρών Εξερευνητών της Αγόριανης. Διοργανώθηκε ένα πλούσιο αλλά και ποιοτικό πρόγραμμα εκδηλώσεων. Στο πρόγραμμα, που ήταν πλαισιωμένο με ομιλίες, προβολή ταινίας, διαγωνισμούς επιτραπέζιων παιχνιδιών και μουσικές βραδιές, ξεχώρισαν η Γ΄ Ιστορική και Αρχαιολογική ημερίδα με θέμα την Ιστορική και Αρχαιολογική Περιήγηση στη Βόρεια Λακεδαίμονα και το μεγάλο Αγοριανίτικο πανηγύρι με καλή μουσική και τραγούδια. Τον χορό στο πανηγύρι άνοιξε, όπως και τα δύο προηγούμενα χρόνια ως προσκεκλημένη, η Ομάδα Παραδοσιακών Χορών Καστορείου του «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ» με συμμετοχή των μεγάλων αλλά και των μικρών χορευτών, αποσπώντας το θαυμασμό και τα χειροκροτήματα του κόσμου.

Ε.Β.

Ετήσια Γενική Συνέλευση του Πολυδεύκη

Την Παρασκευή 17 Αυγούστου 2012 έγινε στο Καστόρι η ετήσια Γενική Συνέλευση του Πολυδεύκη. Παρουσιάστηκαν τα πεπραγμένα και ο ετήσιος οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός που ψηφίστηκαν ομόφωνα. Τα παριστάμενα μέλη τοποθετήθηκαν και έκαναν προτάσεις για τις μελλοντικές δράσεις του συλλόγου. Εκφράστηκε η ανάγκη ο Πολυδεύκης να ασχολείται περισσότερο με σύγχρονα θέματα και προβλήματα του τόπου μας, αποκτώντας έναν διεκδικητικό χαρακτήρα. Σήμερα εξάλλου, που η συγκέντρωση των κέντρων απόφασης σε μεγάλους Δήμους δημιουργεί υστέρηση στην αντιμετώπιση των τοπικών θεμάτων, είναι μεγαλύτερη η ανάγκη για παρεμβάσεις που έχουν σχέση με προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή μας.

ΕΛ

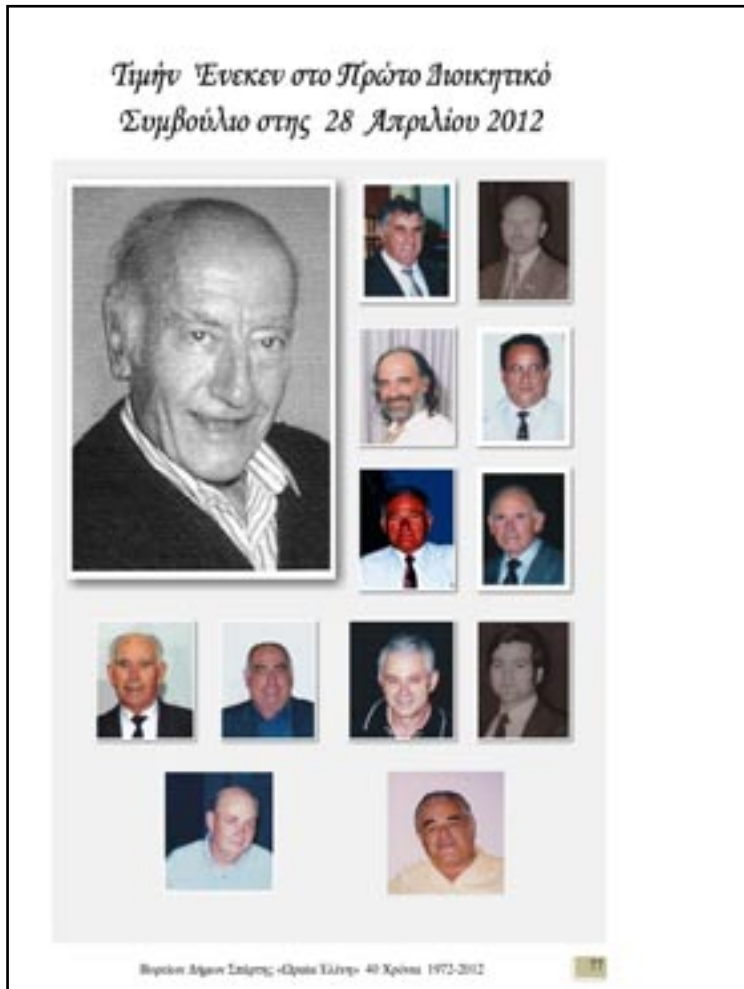
Η 9^η Γιορτή Ελιάς και Λαδιού στη Σελλασία

Η κορυφαία γιορτή – έκθεση αγροτικών και όχι μόνο προϊόντων στον τόπο μας « Γιορτή της Ελιάς και του Λαδιού» πραγματοποιήθηκε για ένατη συνεχή χρονιά στις 3, 4 και 5 Αυγούστου στη Σελλασία. Οι συνδιοργανωτές η Αστική μη Κερδοσκοπική Οργάνωση «Γιορτή της ελιάς και του λαδιού» και το Νομ. Πρόσωπο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης, οργάνωσαν ένα πλούσιο πρόγραμμα σε ημερίδες σχετικές με αγροτικά θέματα, καλλιέργειες και στρατηγικές, που πρωτίστως απασχολούν τους αγρότες μας, έκθεση αγροτικών προϊόντων, πολιτιστικές εκδηλώσεις κ. λ. π. Το τριήμερο πλαισιώθηκε με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα που παρακολούθησε πολύς κόσμος από όλη την περιφέρειά μας. Στη φωτό το περίπτερο του Συλλόγου Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ», που συμμετείχε στην έκθεση.

Ε.Β.

Με τους ξενιτεμένους μας

40 χρόνων η “Ωραία Ελένη”

Η ιστορία του Συλλόγου των Βορείων Δήμων Σπάρτης «Ωραία Ελένη» ξεκίνησε πριν 40 χρόνια. Οι δεκαετίες του '50 και του '60 ήσαν το ξεκίνημα της μεταπολεμικής περιόδου όπου πολλοί μετανάστες έφυγαν από την Ελλάδα για μια καλύτερη ζωή. Στην Αυστραλία οι νέοι μετανάστες επιδίωκαν θέσεις εργασίας και υψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

Πολλοί σχεδίαζαν να μείνουν στη νέα χώρα τους μόνο λίγο καιρό για να κερδίσουν αρκετά χρήματα και να επιστρέψουν στην αγαπημένη τους πατρίδα. Τα οράματα και οι προσδοκίες για την πλειοψηφία των μεταναστών πραγματοποιήθηκαν. Τα λίγα όμως χρόνια παραμονής στα ξένα έμειναν απλά όνειρο.

Η απέραντη αγάπη για το χωριό των πρώτων ξενιτεμένων μας και η ανάγκη να ρωτούν και να μαθαίνουν τα νέα, να ζουν και να βιώνουν τα ήθη και τα έθιμά μας, τα αισθήματα της αλληλεγγύης και της αλληλοϋποστήριξης, τους φέρνουν

κοντά και στις 25 Απριλίου 1972 συγκεντρώθηκαν οι Βορειοδημότες εις το Riviera Lounge στο 283 Liverpool Rd, Ashfield. Στη συγκέντρωση πάρθηκε η απόφαση για την δημιουργία συλλόγου ο οποίος ονομάστηκε «Ωραία Ελένη».

Ο Σύλλογος δημιουργήθηκε και μετά την ίδρυσή του άρχισε να διοργανώνει εκδηλώσεις, χοροεσπερίδες, εκδρομές, οι οποίες είχαν διπλό στόχο: την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου αφ' ενός και αφ' ετέρου που είναι και το σπουδαιότερο, να φέρει σε επαφή τα μέλη μεταξύ τους και να τους δώσει την ευκαιρία να αναπτύξουν και να συσφίξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις.

Τα κείμενα λήφθηκαν από την επίσημη έκδοση του Συλλόγου (2012) για τα σαράντα χρόνια. Ευγενής προσφορά της Προέδρου του Συλλόγου κ. Μ. Γκλέκα

Φωτογραφίες: (1) Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο, (2) Θ. Μόρφης (από τους πρώτους Προέδρους).

2^η Γιορτή Νεολαίας

Στις 8 Σεπτεμβρίου στο Καστόρι πραγματοποιήθηκε η δεύτερη Γιορτή Νεολαίας την οργάνωση της οποίας επιμελήθηκε η Αθλητική Ένωση Πελλάνας – Καστορείου. Η γιορτή έγινε στην πλατεία του Καστορείου και πιο συγκεκριμένα στον εξωτερικό χώρο του North Club. Η εκδήλωση ήταν πολύ επιτυχημένη, καθώς υπήρξε ζωντανή μουσική και ο κόσμος που προσήλθε για να διασκεδάσει ήταν πολύς. Την οργάνωση του χώρου, καθώς και το συντονισμό της εκδήλωσης επιμελήθηκε από το North Club ο Δημήτρης Λαφογιάννης, ο οποίος είναι και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αθλητικής Ένωσης. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν να περάσει ο κόσμος μια πολύ όμορφη βραδιά ενισχύοντας, παράλληλα, οικονομικά το σωματείο.
Καλλιρόη Λαμπή

Εκδήλωση του Φιλόπτωχου

Εκδήλωση στην Πλατεία από το Φιλόπτωχο Ταμείο της Ενορίας μας Στιγμιότυπο από την εκδήλωση, που διοργανώθηκε στις 19/08/2012 από το Φιλόπτωχο Ταμείο της Ενορίας μας στην Πλατεία, έξω από την Εκκλησία μας, με εδέσματα, τσάι και καφέ,

προσφορά των κυριών του Καστορείου. Τα παιδιά της Χορευτικής Ομάδας χόρεψαν και παρέσυραν μαζί και τους μεγάλους. Στην εκδήλωση, που ήταν πολύ πετυχημένη, παραβρέθηκε πολύς κόσμος, στηρίζοντας έτσι το φιλάνθρωπο σκοπό της.

E.B.

Το Γεωργίτσι θυμάται την ιστορία του

Ιδιαίτερα ενδιαφέρονσα ήταν η εκδήλωση, που διοργανώθηκε στις 5/08/2012 από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γεωργιτσιάνων Σπάρτης «ΚΟΥΤΟΥΝΙ», στο Πολιτιστικό Κέντρο Γεωργιτσίου, που στεγάζεται στο κτήριο του Σχολείου. Ομιλητές στην εκδήλωση ο φιλόλογος και ιστορικός κ. Δημήτριος Κάτσα-

φάνας με θέμα «Αγαπημένο μας Γεωργίτσι, προγονική κληρονομιά και ρίζα» και η φιλόλογος κ. Ευγενία Δαρβίρη-Λέγου με παρουσίαση της ζωής και του έργου των διακεκριμένων Γεωργιτσιάνων καλλιτεχνών αδελφών Ρούμπου. Του Πέτρου, ζωγράφου και γλύπτη, και του Κώστα, γλύπτη. Η παρουσίαση

ήταν εμπλουτισμένη με πολλά νέα στοιχεία, που προέκυψαν από τη μελέτη και έρευνα της ομιλήτριας για τη ζωή και το έργο των καλλιτεχνών. Την εκδήλωση προλόγισε η Θεολόγος κ. Γιάνναρη και απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ευάγγελος Μπαθούλης. Χαιρετισμό επίσης απηύθυνε και ο Πρόεδρος του Νομ. Προσώπου Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος κ. Μάριος Τζωρτζάκης. Στη συνέχεια η κ. Ευγενία Δαρβίρη παρουσίασε έκθεση, που επιμελήθηκε η ίδια, με αντίγραφα έργων του καλλιτέχνη. Για την οργάνωση της έκθεσης σημαντική ήταν και η βοήθεια της κ. Παναγιώτας Δαρβίρη-Γιάνναρη, φιλόλογου. Η έκθεση λειτούργησε μέχρι τις 19/08/2012. Την εκδήλωση παρακολούθησαν όλοι οι Γεωργιτσιάνοι και άλλοι κάτοικοι της περιοχής μας.

E.B.

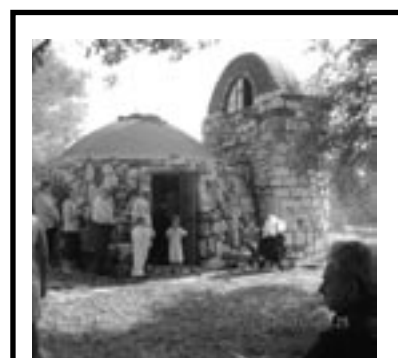

Στα Περιβόλια, τον Δεκαπενταύγουστο, εόρτασαν το πρωί τη μνήμη της εκκλησίας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και το βράδυ διασκέδασαν μαζί με άλλους πατριώτες από όλα τα γύρω χωριά στο μουσικοχορευτικό πανηγύρι, που διοργάνωσε και φέτος ο Πολιτιστικός Σύλλογος Περιβολιωτών. Παραδοσιακή μουσική, χορός και καλός μεζές κράτησαν το γλέντι μέχρι το πρωί.

E.B.

Για μια χρονιά ακόμη οι πιστοί του Κάρδαρη γιόρτασαν και φέτος στο 15Αύγουστο. Πολύς κόσμος ξέδωσε στο ειδυλλιακό περιβάλλον της πηγής του Κάρδαρη, ξεφεύγοντας για λίγο από την καθημερινή τριβή. Η φωτογραφία είναι αδιάφωστος μάρτυρας. Και του χρόνου.

Από τη γιορτή του Σωτήρος, στις 6/8/2012, στο ιδιωτικό εκκλησάκι της Οικογένειας Νικολοπούλου στα Τρία Αυλάκια.

E.B.

Οι επιτυγχόντες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ

Η συστηματική, επίμονη και πολυετής προσπάθεια εξασφάλισε στους επιτυγχόντες την εισόδο τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στόχος και όνειρο ετών έγινε πραγματικότητα και έφερε χαρά και ικανοποίηση στους ίδιους αλλά και στους συνοδοιπόρους τους σε αυτόν τον αγώνα, τις οικογένειές τους και τους καθηγητές τους. Συγχαρητήρια σε όλους τους επιτυγχόντες και νέους φοιτητές πλέον και πολλές ευχές για καλές και παραγωγικές σπουδές. Στα παιδιά, που ατύχησαν σε αυτές τις εξετάσεις, ευχόμαστε δύναμη και επιμονή αλλά και αξιοποίηση αυτής της εμπειρίας για να επιτύχουν τους στόχους τους στο μέλλον. Οι επιτυγχόντες μαθητές από το Λύκειο Καστορείου αλλά και από άλλα Λύκεια, που έχουν όμως καστανιώτικη καταγωγή, είναι:

Γκλέκα Αγγελική του Ιωάννη στη Σχολή Λογιστικής στο ΤΕΙ Κρήτης από Γεωργίτσι (Λύκειο Καστορείου).

Καλομοίρης Νικόλαος του Κων/νου από Βορδόνια (Λύκειο Καστορείου) στη Σχολή Φιλολογίας ΑΕΙ Αθηνών.

Κονταξή Βασιλική του Γεωργίου

από Αγόριανη (Λύκειο Καστορείου) στη Σχολή Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας Θεσσαλονίκης.

Μπασκουρέλος Κων/νος του Μιχαήλ από Καστόρειο, (Λύκειο Καστορείου) στη Σχολή Φυτικής Παραγωγής ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Οικονομοπούλου Άννα του Παναγιώτη από Καστόρειο, (Λύκειο Καστορείου) στη Λογιστική ΤΕΙ Ηπείρου.

Πατσιλίβας Ευάγγελος του Γεωργίου από Κουρεμένο, (Λύκειο Καστορείου) στο τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών Πειραιά.

Σπύρος Πάντος του Αλεξάνδρου στη Σχολή Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Σπάρτης

Ο Κώστας Γεωργαντάς του Ανδρέα στο τμήμα Πολιτικών Επιστημών στο Ρέθυμνο (Λύκειο Αθηνών).

Ο Χρήστος Κωστούλας του Δημητρίου και της Πολυξένης Λαγανά στο τμήμα Μηχανικών & Δομικών Έργων ΤΕΙ Λάρισσας (Λύκειο Ιωαννίνων).

Η Παναγιώτα Γιαννακοπούλου του Παναγιώτη και της Έλλης στο τμήμα Δομικών Έργων ΤΕΙ Βέροιας (Λύκειο Σπάρτης).

Η Ηρώ (Καλλιρρόη) Ρόδη του Νικολάου και της Ευγενίας Λαμπή στο Χημικό ΑΕΙ Αθηνών (Λύκειο Αθηνών).

Η Μαριάννα Λαμπράκη του Παντελή στο Τμήμα Επιστημονικής Εκπαίδευσης Προσχολικής Ηλικίας ΑΕΙ Εόνης, στην Αλεξανδρούπολη (Λύκειο Σπάρτης).

Η Ανθή Παπαδημητρίου του Νικολάου και της Κατερίνας πέρασε στη Γαλλική Φιλολογία Αθηνών (Λύκειο Αθηνών).

Ο Δημήτρης Βλάχος του Κων/νου και της Αγγελίκας Διπλάρη στη Σχολή Βιολογίας ΑΕΙ Πατρών (Λύκειο Αθηνών).

Ο Γιάννης Τσαρκαλής του Νικολάου και της Γιάννας Λαγανά πέρασε στο ΑΕΙ Πελοποννήσου, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημοσίων Σχέσεων (Λύκειο).

Ο Διονύσης Σηλιόπουλος του Παναγιώτη και της Ματούλας Ξιάρχου στο Τμήμα Μηχανολόγων – Αεροναυπηγών Πολυτεχνείου Πάτρας (Λύκειο Αθηνών).

Η Ειρήνη Ρούπα του Δημητρίου και της Παναγιώτας Γαρυφάλλη του Ηλία φοιτά στην Πάντειο από τις περυσινές εισαγωγικές εξετάσεις στο τμήμα Μέσων Μαζικής

Ενημέρωσης.

Η Αφροδίτη Ανδριανού του Αθανασίου πέρασε στη Σχολή Γεωγραφίας του Πανεπ/μίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη.

Άλλα εκπαιδευτικά

Ο Κωνσταντίνος Μπασκουρέλος του Χαραλάμπους τελείωσε τη Φαρμακευτική Σχολή και έλαβε το πτυχίο του από το Πανεπιστήμιο της Μπρατισλάβα στη Ρουμανία.

Ο Γεώργιος Μίχος του Κωνσταντίνου και της Ποτούλας Παπαδοπούλου τελείωσε το μεταπτυχιακό του στο Τμήμα Μηχανικής Εξόρυξης Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου στη Σκωτία και παρέμεινε εκεί για εργασία.

Η Δήμητρα Σταυροπούλου του Παναγιώτη έλαβε το απολυτήριο του Γυμνασίου Δεύτερης Ευκαιρίας με άριστα και συνεχίζει ακάθεκτη στην πρώτη Λυκείου.

Με την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς, ευχόμαστε στα παιδιά των Σχολείων όλων των βαθμίδων να είναι γόνιμη και δημιουργική και στους εκπαιδευτικούς καλή δύναμη στο δύσκολο έργο τους.

E.B.

60 Σύλλογοι μια φωνή, τραγουδάμε για τα παιδιά που μας χρειάζονται...

Με πρωτοβουλία του Προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Παρορίου κ. Περικλή Σταυράκου 60 Σύλλογοι του Δήμου Σπάρτης, με τη στήριξη της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας και συνδιοργανωτές το Σαϊνοπούλειο Ίδρυμα, τα Ωδεία της Σπάρτης, το Ν.Π. Πολιτισμού, Αθλητισμού & Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης οργάνωσαν, στις 20/09/2012 στο Σαϊνοπούλειο αμφιθέατρο, μουσική φιλανθρωπική εκδήλωση. Σκοπός της εκδήλωσης η συγκέντρωση χρημάτων για παιδιά, που έχουν μεγάλη ανά-

γκη στήριξης. Τα μουσικά σύνολα των Ωδείων, αφιλοκερδώς, στήριξαν το πρόγραμμα στο κατάμεστο από κόσμο αμφιθέατρο. Στους συνδιοργανωτές συμμετείχε και ο Σύλλογός μας «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», ο Πολιτιστικός Σύλλογος των Περιβολίων και της Πελλάνας, ο Κινηγητικός Σύλλογος Βορείων Δήμων και άλλοι από τη Δημοτική Ενότητα Πελλάνας. Η ευαισθησία στις τοπικές κοινωνίες και του Καστορείου περισσευε και ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα των συλλόγων με την αγορά πρόσκλησης αξίας 5 ευρώ, στηρίζοντας έτσι το εγχείρημα, που είχε μεγάλη επιτυχία.

E.B.

Η Αθλητική Ένωση Πελλάνας - Καστορείου προετοιμάζεται για το νέο Πρωτάθλημα και όλοι, Πελλανιώτες και Καστανιώτες οφείλουμε να τη στηρίξουμε στους αγώνες της. Στην Α' κατηγορία που βρίσκεται, έχει αυξημένες υποχρεώσεις και θέλει τη στήριξή μας. Φέτος το Καλοκαίρι διοργάνωσε δύο μουσικοχορευτικές βραδιές στις 8/7/2012 στην Πελλάνα, στη Βρύση και άλλη μία στο Καστόρι, στον Άγιο Μάμα στις 28/07/2012, παράλληλα με τις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Τριημέρου. Και οι δύο εκδηλώσεις, με καλό φαγητό και ζωντανή μουσική, ήταν πετυχημένες και με μεγάλη συμμετοχή κόσμου. Στην ομάδα ευχόμαστε καλή επιτυχία στη νέα αγωνιστική περίοδο, που θα ξεκινήσει σε λίγο

E.B.

Με λατρότητα, όπως κάθε χρόνο, εορτάσθηκε η μνήμη της εκκλησίας μας στις 8/09/2012. Μετά τη Θεία Λειτουργία, που παρακολούθησε πολύς κόσμος και από τα γύρω χωριά, ακολούθησε περιφορά της εικόνας στην Πλατεία του χωριού μας και αρτοκλασία. Παραβρέθηκαν ο Αντιδήμαρχος της Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας κ. Ευστ. Βέργαδος, ο Γραμματέας του Δήμου Σπάρτης κ. Δημ. Λάζαρης, ο Δημοτ. Σύμβουλος κ. Ευάγγελος Νικολόπουλος, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου, εκπρόσωποι φορέων του τόπου μας και άλλοι επίσημοι.

E.B.

Χαιρετίσματα στην εξουσία

Προς το Τοπικό Συμβούλιο Καστορίου
Κύριοι στα τεύχη του περιοδικού μας 6 και 7
είχαμε δημοσιεύσει φωτογραφίες από τους τάφους
δύο μεγάλων ευεργετών του χωριού μας, του Δ.
Βυνιόπουλου και του Δ. Σπυρόπουλου, οι οποίοι ήταν
σε άθλια κατάσταση.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και ο εφημέριος
του χωριού μας, προχώρησαν σε αποκατάσταση
του μνημείου και αδιάψευστος μάρτυρας είναι
η φωτογραφία που δημοσιεύει ο «Πολυδεύκης».
Δημοσίως από τις στήλες αυτές τους συγχαίρουμε
για την ευαισθησία τους και τους λέμε ένα μεγάλο
μπράβο.

Δυστυχώς ο τάφος του Δ. Σπυρόπουλου δέχτηκε μια
μικρή παρέμβαση, έκοψαν τις συκίες απ' αυτόν αλλά
εξακολουθεί να είναι απαράδεκτος.

Μια αποκατάσταση του μνημείου θα είναι ένας
ελάχιστος φόρος τιμής για τον ευεργέτη του χωριού
μας και δρα θετικά και σε όσους σκέπτονται
μελλοντικά να ακολουθήσουν το παράδειγμα του.

Μετά τιμής
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Παρέμβαση στο Διοικητή Νοσοκομείου Σπάρτης για το Κ.Υ. Καστορείου

Την Τετάρτη 26 Σεπτεμβρίου 2012
ο Πρόεδρος και η Γραμματέας του
Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου
Καστορείου, Θ. Δημητρακόπουλος
και Α. Μπουλούμπαση καθώς και
ο Πρόεδρος της "Λουσίνιας" Γ. Λι-
ναρδάκης είχαν συνάντηση με το
Διοικητή του Νοσοκομείου Σπάρ-
της κ. Ν. Κουφά. Σκοπός της συ-
νάντησης ήταν να αναπτυχθούν
τα προβλήματα που αντιμετωπί-

ζει το Κέντρο Υγείας Καστορείου
λόγω της υποστελέχωσης και να
ζητηθεί να δοθούν λύσεις αμέσως.
Έγινε ουσιαστική συζήτηση και ο
Διοικητής υποσχέθηκε να προχω-
ρήσει αμέσως στις παρακάτω πα-
ρεμβάσεις.

-Να καλύπτονται τα ρεπό της Προ-
ϊσταμένης του Κ.Υ. κ. Αραχωβίτη,
όταν αυτή κάνει εφημερίες στο Νο-
σοκομείο της Σπάρτης, από άλλο
γιατρό.

-Με την κάλυψη των κενών θέ-
σεων παθολόγου και παιδίατρου
στο Νοσ. Σπάρτης, που αναμένε-
ται σύντομα, να πάψει να απασχο-

λείται εκεί η Προϊσταμένη του Κ.Υ.
και να έχει πλήρη απασχόληση
στο Καστόρι.

-Η μία από τις δύο θέσεις για αγρο-
τικούς γιατρούς που έχουν προκη-
ρυχτεί από το Υπ. Υγείας και δεν
έχουν καλυφθεί μέχρι τώρα, λόγω
απουσίας αιτήσεων, να προκηρυ-
χτεί για ειδικευμένο γιατρό, ώστε
να έχει και μεγαλύτερη πιθανότητα
να καλυφτεί με θέση επί θητεία.

Την Πέμπτη 11 Οκτωβρίου ο Πρό-
εδρος του εμποροεπαγγελματικού
συλλόγου είχε νέα τηλεφωνική επι-
κοινωνία με το Διοικητή ώστε να
διευκρινίσει πώς εξελίσσεται η κα-

τάσταση. Ο Διοικητής τον ενημέ-
ρωσε ότι η γιατρός, που θα καλύ-
πτει τα κενά από τις εφημερίες της
Προϊσταμένης, είναι ακόμη υπό
εκπαίδευση και εντός του μήνα
θα έχει ολοκληρώσει και θα ξεκι-
νήσει. Επίσης, ότι άμεσα θα κάνει
την προκήρυξη ειδικευμένου για-
τρού επί θητεία. Ο Πρόεδρος του
εμποροεπαγγελματικού συλλόγου
ενημέρωσε το Διοικητή ότι προ-
γραμματίζεται δημόσια συζήτηση
με τους φορείς και τους κατοίκους
της περιοχής και αυτός υποσχέθη-
κε ότι θα παρευρεθεί.

Θ. Δημητρακόπουλος

Κυριολεκτικά στα ύψη

Ο εικοσιοκτάχρονος γιός
του Γιάννη και της Λένας
Συκαρά Κώστας, φοιτητής
στο Τμήμα Πολιτικών & Δο-
μικών Έργων Τ.Ε.Ι. Πειραι-
ά, για όσους δεν το ξέρουν,
από τα έξι του χρόνια ασχο-
λείται με το αλπικό σκι και
από το 2001 σε επίπεδο διε-
θνούς πρωταθλητισμού. Εί-
ναι μέλος του Σ.Χ.Ο. Αρά-
χωβας και της Εθνικής Ομά-
δας Ανδρών από το 2001. Το
2001 εκπροσώπησε τη χώρα
μας στην Ολυμπιάδα νέων
στη Φινλανδία και από τότε
διαγράφει μια πετυχημένη
πορεία συμμετοχών σε Ολυ-

μπιάδες και παγκόσμια πρω-
ταθλήματα με κατάκτηση
πολλών μεταλλίων. Το 2012
κατέχει την πρώτη πανελλα-
δική θέση ανδρών στο σκι
και είναι 1^{ος} πανελληνιονί-
κης από όλα τα αγωνίσματα
με 150 βαθμούς έναντι 86
του δεύτερου. Με συνέπεια
και ψυχικό σθένος συνεχίζει
να προπονείται σκληρά μιας
και έχει επιλεγεί να εκπρο-
σωπήσει την Ελλάδα στο
επόμενο Παγκόσμιο πρω-
τάθλημα αλπικού σκι καθώς
και στην Ολυμπιάδα. Καλή
επιτυχία.

ΕΛ

Στις 22/09/2012 ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πελλάνας «Η
ΛΑΚΕΛΛΑΙΜΩΝ» διοργάνωσε ομιλία στην Πελλάνα και
ξενάγηση γύρω από τους τάφους και τα άλλα σημαντικά
αρχαία ευρήματα. Ομιλητής ήταν ο αρχαιολόγος και ανα-
σκαφέας του μεγαλύτερου μέρους των αρχαιολογικών ευ-
ρημάτων της Πελλάνας κ. Θεόδωρος Σπυρόπουλος. Στην
ομιλία του αναφέρθηκε στη σημαντικότητα των ευρημά-
των και στην εγκατάλειψή τους από την Πολιτεία και τους
αρμόδιους φορείς. Ανακοίνωσε επίσης ότι πρόκειται να
δημοσιεύσει για τα ευρήματα της ανασκαφής, ένα τρίτομο
σύγγραμμα 1500 συνολικά σελίδων. Στο τρίτομο θα περιέ-
χεται η απόδειξη και η τεκμηρίωση των όσων υποστηρίζει.
Την ομιλία παρακολούθησε και η βουλευτής Λακωνίας της
Ν.Δ. κ. Φεβρωνία Πατριανάκου. Το γεγονός είναι ένα ,
ότι τα Αρχαία ρημάζουν μέσα σε βάτα και ξερά χόρτα .Οι
τάφοι πλημμυρίζουν από χειμάρρους με ότι αυτό συνεπά-
γεται και επισκέπτες, Έλληνες και ξένοι, που πηγαίνουν να
τα επισκεφθούν, δεν μπορούν ούτε να τα πλησιάσουν. Αυτό
άραγε είναι σεβασμός στην πολιτιστική μας κληρονομιά;

Ε.Β.

Ο Καστρίτης πολιτικός Δ. Δημητρακάκης

Με τη φροντίδα του πολιτικού Συλλόγου Καστορείου και τη γενναιόδωρη οικονομική υποστήριξη του δικηγόρου Δημ. Δημητρακάκη, επίγονου του ανωτέρω πολιτικού, σύντομα (ελπίζουμε πριν τα Χριστούγεννα) θα κυκλοφορήσει το βιβλίο με τα ανέκδοτα ιστορικά απομνημονεύματα του Καστρίτη πολιτικού Δημ. Γ. Δημητρακάκη.

Ο Δημ. Γ. Δημητρακάκης γεννήθηκε στο ιστορικό Καστρί τέως δήμου Καστορείου το 1823, πέθανε το 1888 και τάφηκε στο Καστρί, στον περίβολο του βυζαντινού ναού του Αγίου Γεωργίου όπου κατά την επικρατέστερη εκδοχή έδωσαν όρκους ειρήνης οι αυθέντες και αδελφοί Παλαιολόγοι, Θωμάς και Δημήτριος.

Ήταν γιος του οπλαρχηγού της Επανάστασης του 1821 Γεωργίου Δημητρακάκη και εγγονός του Γιαννάκη Δημητρακάκη, εθνομάρτυρα της επανάστασης του Ορλώφ.

Ζυμώθηκε στα πολιτικά στο

Γραφείο του Νικολάου Κορφιωτάκη, υπουργού Οικονομικών, ο οποίος ήταν γαμπρός του Αναγνώστη Τζωρτζάκη και της Μαρίτσας αδελφής του Δημητρακάκη. Μετά τη δολοφονία του Κορφιωτάκη από το Μαυρομχάλη, εκλέχτηκε βουλευτής ο ίδιος το 1859, το 1868, το 1879 και το 1880. Τίμησε τη βουλή και την πατρίδα του με καιρίες παρεμβάσεις και εύστοχες αγορεύσεις. Ήταν αδύνατον να μιλήσει για οποιοδήποτε θέμα χωρίς να αναφέρει τον Κωλέττη (του οποίου ήταν οπαδός), το Λόντο ή τον Μαυροκορδάτο, χωρίς να αναφέρει ένα ανέκδοτο ή μια αστεία παροιμία. Διέθετε απέραντο μνημονικό στο οποίο είχε αποθησαυρίσει όλη την анеκδοτική ιστορία της πολιτικής στην Ελλάδα. Αποφάσισε λοιπόν να γράψει το απομνημονευματικό υλικό του το οποίο αποσπασματικά κατά καιρούς είδε το φως της δημοσιότητας και φέτος 114 χρόνια μετά το θάνατο του Καστρίτη πολιτικού εκδίδεται το έργο σχεδόν στο σύνολό του, μετά από ένα περιπετειώδες ταξίδι, για το οποίο ο φιλό-

λογος Γ. Κουρνούτος γράφει: “Το χειρόγραφο του έμεινε στα χέρια των κληρονόμων του και για πολύ καιρό καταχωνιάσθηκε ώσπου ο γιατρός Παν. Τζωρτζάκης απ’ την Καστανιά και ο Πειραιώτης βιομήχανος Γ. Νικολόπουλος το ξανάφεραν στο φως. Ο πρώτος έφερε κατά το 1923 το γραπτό στον Πειραιά και το δακτυλογράφησε σε τρία αντίτυπα. Το ένα απ’ αυτά πέρασε στα χέρια του Αγ. Γ. Σγουρίτσα, που εξέδιδε τότε το περιοδικό “Μαλεβός” και που καταχώρισε στο περιοδικό τούτο κάπου είκοσι περίπου κομμάτια. Μ’ αυτά και με κάποια άλλα που διασκευασμένα ή και ατόφια εξέδωσε σε κάποιες επαρχιακές εφημερίδες ο Αγ. Γ. Σγουρίτσας, πρωτόγινε γνωστό στο κοινό το έργο του Δημητρακάκη”. Ο δε Αγ. Γ. Σγουρίτσας γράφει: “Ο εκ Καστανιάς έγκριτος έμπορος εν Πειραιεί και συγγενής των Δημητρακάκηδων Γ. Νικολόπουλος μου ανακοίνωσε κάποτε, προ ετών, όταν εξέδιδε τον “Μαλεβόν” την ύπαρξη χειρογράφων του Δημητρακάκη ευρισκομένων μάλιστα τότε δι’

αντιγραφών εις χείρας του. Τούπεσα στα πόδια. Θερμώς τον παρέκάλεσα και επί τέλους τον κατάφερα και μου έδωκεν εν εκ των τριών δακτυλογραφημένων αντιγράφων αποτελούμενον από τρεις τόμους, τους οποίους ενόμισα καθήκον μου να δώσω και έδωσα προς μελέτην εις τον φίλον μου κ. Βλαχογιάννην.....”.

Ο Δημητρακάκης γράφει μακροσκελέστατες προτάσεις σχεδόν σε Θουκιδίδειο ύφος, και η γλώσσα του είναι καθαρεύουσα έως αρχαίζουσα με αρκετούς τύπους της δημοτικής. Η μονοτονία της αφήγησης διακόπτεται συχνά από ζωηρούς διαλόγους, ομηρικούς κανγάδες και ευτράπελα περιστατικά που κεντρίζουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Υπάρχουν ελάχιστα λέξεις άγνωστες (ανύπαρκτης στα λεξικά) ίσως από λανθασμένη μεταφορά από το χειρόγραφο. Λείπουν σημεία στίξης και επίσης λείπει μία ολόκληρη σελίδα δακτυλογραφημένη ανάμεσα στην 145 και 146 με αριθμηση επιμελητή στο σώμα των απομνημονευμάτων που μας διέθεσε ο Γ. Ν. Αρ-

φάνης. Δε στάθηκε δυνατόν να τηρηθεί απόλυτα η ορθογραφία του γράφοντος, γιατί η ίδια λέξη βρέθηκε να γράφεται σε όλες τις εκδοχές. Εκμεταλλεζόμενος τη λατινική ονομασία των αριθμών 7=Septem, 8=Octo, 9=Novem, 10=Decem, γράφει 7βριος= Σεπτέμβριος, 8βριος=Οκτώβριος, 9βριος=Νοέμβριος και 10βριος= Δεκέμβριος.

Δεν πρόκειται για απομνημονεύματα με τη στενή έννοια του όρου. Καταγράφει ιστορικά γεγονότα και περιστατικά που έζησε ο ίδιος ή που τα έμαθε “από πρώτο χέρι”. Έγραψε και για γεγονότα που απείχαν χρονικά αλλά μπορούσε να έχει όσο το δυνατόν ασφαλείς πληροφορίες. Όταν αναφέρεται στα ορλωφικά, καταγράφει περιστατικό με τον παππού του, Γιαννάκη Δημητρακάκη πρόκριτο Καστρίου-Καστανιάς. Στη μάχη στη Βλαχοκερασιά τον πρώτο χρόνο της επανάστασης πολέμησε ο πατέρας του Γεώργιος Δημητρακάκης σαν οπλαρχηγός Καστρίου-Καστανιάς. Φοίτησε στο Ελληνικό σχολείο στο Μυστρά τα πρώτα μετεπαναστατικά χρόνια όπου ήσαν ακόμη πολύ νωπές οι μνήμες για τους οπλαρχηγούς, τους αγωνιστές, τους πρόκριτους κ. ά. Στον απόηχο της δολοφονίας του Κα-

ποδίστρια, φοίτησε στο Γυμνάσιο του Ναυπλίου και έγραψε σχετικά. Έγραψε για τα πάθη στον εμφύλιο, για τους Κολοκοτρωνάιους, για τις αδυναμίες και τα μυστικά της βασιλίσσας Αμαλίας, για τη βία και νοθεία σε εκλογές, για φορολογικά ζητήματα, για πολιτικούς με σκανδαλώδεις αδυναμίες αλλά και για ανιδιοτελείς πατριώτες και αγωνιστές που διέθεσαν τα πάντα για την πατρίδα. Έγραψε χωρίς χρονολογική σειρά, αλλά δίνει χρονολογία σε κάθε ενότητα. Ίσως δεν πρόλαβε να τα τακτοποιήσει, γιατί όπως φαίνεται έγραφε τα τελευταία χρόνια της ζωής του, κατά τα οποία δεχόταν λυσσαλέες επιθέσεις από τον Σπαρτιατικό αντιπολιτευόμενο τύπο.

Για το ήθος του Δημητρακάκη και την αξία των απομνημονευμάτων του, ο Γιάννης Βλαχογιάννης στο έργο του “Ιστορική ανθολογία”, στο οποίο έχει εντάξει περισσότερα από εκατό ανέκδοτα κείμενα του Δημητρακάκη, γράφει: “Όμως από όλα αυτά τα χειρόγραφα το έργο του Δ. Γ. Δημητρακάκη είναι ατίμητο. Ήταν αλήθεια Θεού φώτισμα στο χαριτωμένον εκείνο άνθρωπο να καθίση και να βάλη στο χαρτί όσα άκουσε και σ’ όσα ο ίδιος παραστάθηκε. Παιδί της μετά τον Αγώνα γενεάς, δημόσιος υπάλ-

ληλος από τα πρώτα χρόνια του Όθωνα, λοιπόν πολυγυρισμένος, κοσμογνώστης, Ρωμιός εφτακάθαρος, πολιτευόμενος ακούραστος, βουλευτής και ρήτορας πολεμικός, ιδιαίτερος γραμματικός σπουδαίου πολιτευόμενου στα νιάτα του, φιλομαθής, φιλάκουος, έξυπνος όσο παίρνει και μ’ ατέλειωτο θυμητικό, και μ’ όλα χρηστός και αξιόπιστος, καθώς σε πολλά γραφόμενά του τονέ δοκίμασα, τέτοιος ήταν ο Δημητρακάκης. Κ’ ύστερα απ’ όλα αυτά δεν ήτανε μονάχα δεινός στο λόγο, ως βουλευτής, μα και στον αντίλογο, άξιος να τα βγάνη πέρα μ’ επικίντουνους αντιπάλους...

... Έτσι ο άνθρωπος αυτός με τη μνήμη και την κρίση, δυο χαρίσματα όχι ταιριαστά πολύ συχνά είχε κι ένα χάρισμα σημαντικό μα παρακόλουθο· μιλώντας ή αγορεύοντας γύριζε στα περυσμένα, ανεκδοτολογούσε, και πάντα γινόταν ακουστός μ’ εκτίμηση από τη Βουλή, από τους φίλους του, όπου τέλος τύχαινε να μιλήση (ήτανε φοβερός λογάς). Όσα ανέκδοτα ιστορικά κείμενα κι αν είπε στη Βουλή, κανείς απ’ τους παλιούς Αγωνιστές ποτέ δεν τον είπε σ’ αυτά ψεύτη, όπως ο Δ. Χρηστίδης, ο Δ. Γ. Βούλγαρης, ο Α. Κουμουντούρος...”.

Από την “Ιστορική Ανθολογία” του Γ. Βλαχογιάννη ένα κείμενο του Δ. Δημητρακάκη σε διασκευή, εντάχθηκε στο Αναγνωστικό της ΣΤ’ Δημοτικού του 1955 με τον τίτλο “Σαν αρχαίοι Έλληνες”. Αναφέρεται στη μάχη στο Μανιάκι όπου έπεσε ο Παπαφλέσσας και ο Παναγιώτης Κεφάλας αγωνιστής και Φιλικός από το Δυρράχι, συγγενής των Τζωρτζάκηδων.

Ο φιλόλογος, ιστορικός και συγγραφέας Γεώργιος Κουρνούτος που εκτός των άλλων διετέλεσε επιμελητής χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης, στο δίτομο έργο του “το απομνημόνευμα” καταχωρίζει μέρος των απομνημονευμάτων του Δημητρακάκη που έχει στη διάθεσή του.

Ο ιστορικός Διον. Κόκκινος στον πρόλογο του β’ τόμου, του έργου του “η ελληνική επανάσταση” αναφέρει: “Τα ανέκδοτα στοιχεία μας εμπλουτίστησαν ήδη δι’ αγνώστων τοιούτων. Κατέχομεν τα απομνημονεύματα του Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη περιέχοντα πολύτιμους πληροφορίες διασαφίζού-

σας ιστορικά σκοτεινά σημεία...”. Ο Διον. Κόκκινος έχει ερμηνεύσει και διαφωτίσει ιστορικά γεγονότα βασισμένος στα απομνημονεύματα όπως γράφει ο ίδιος, αλλά δεν περιλαμβάνει πρωτογενή αποσπάσματα του Καστρίτη πολιτικού.

Ο ιστορικός και φιλόλογος Σαράντος Ι. Καργάκος στο έργο του “Το πρώτο Ελληνικό Σύνταγμα” παραθέτει απόσπασμα των απομνημονευμάτων σχετικό με τη βία στις εκλογές του 1844, κατά μαρτυρία του Δημητρίου Αστερινού. Αναφέρεται στους οπαδούς των κομμάτων “Μπαρλαίους”, “Ναπαίους”, “Μοσχομαγκίτες”, στη νοθεία με τα περίφημα “σακούλια του Ρήγα (Παλαμήδη)”, και επίσης παραθέτει ένα μικρό απόσπασμα του Δημητρακάκη ο οποίος με κάποια δόση υπερβολής γράφει για τις ίδιες εκλογές του 1844: “Η Βουλή εκείνη του Όθωνος ήλθεν αιμόφυρτος, διότι κατά τας εκλογάς, ένεκα των επεμβάσεων ηνοίχθησαν οχτακόσιοι τάφοι...”!

Ο Διον. Ι. Σιγαλός στο έργο του “Ιστορία-η Σπάρτη και η Λακεδαιμόν” παρεμβάλλει στην αφήγησή του μικρά αποσπάσματα του Δημητρακάκη, και γράφει χαρακτηριστικά. “Ημείς συγγενής τούτου, εμελετήσαμεν την όλην συγγραφήν του Δημητρακάκη. Αύτη δεν είναι ενιαία κατά χρονολογικήν σειράν εξιστόρησις των γεγονότων, αλλά αποτελεί ιδιότυπον τρόπον συγγραφής...”.

Ο Αγησίλαος Γ. Σγουρίτσας εκδότης του Περιοδικού “Μαλεβός” πρώτος έκανε γνωστό στο κοινό το έργο του Δημητρακάκη, δημοσιεύοντας αποσπάσματα απόφια ή διασκευασμένα. Τα σχετικά τεύχη μιάς τα διέθεσε ο έγκριτος δικηγόρος Αθηνών Κων/νος Ν. Γαλάνης. Επίσης αποσπάσματα έχει δημοσιεύσει ο Καστανιώτης δάσκαλος Νικόλαος Γ. Μενίδης, εκδότης της εφημερίδας “Η φωνή του Βορειοδημότη”.

Το κύριο σώμα των απομνημονευμάτων, 170 σελίδες (με αριθμηση του επιμελητή) δεμένες σε βιβλίο, μας το διέθεσε ο Γιάννης Ν. Αρφάνης, ο οποίος επίσης μας διέθεσε το βιβλίο του Διον. Σιγαλού καθώς και τα αντίστοιχα τεύχη της εφημερίδας “Η φωνή του Βορειοδημότη”.

Πελεκάνου Θ., Φιλόλογος

Ένας Βορειοδημότης στο Σπάρταθλο

30 χρόνια συμπλήρωσε φέτος το Σπάρταθλον, η διεξαγωγή του οποίου έγινε στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου στη διαδρομή Αθήνα – Σπάρτη. 350 αθλητές από όλο τον κόσμο έλαβαν μέρος στον αγώνα αυτό, με έπαθλο κατά τον τερματισμό ένα κλαδί ελιάς και νερό από τον ποταμό Ευρώτα.

Σ' αυτό τον αγώνα δρόμου έλαβε μέρος και ο Γιάννης Δημόπουλος ο οποίος είναι Λάκωνας, ζει στον Καραβά και κατάγεται από τον Άγιο – Κωνσταντίνο. Ο Γιάννης κατάφερε να τερματίσει στην 33^η θέση με χρόνο 33 ώρες και 46 λεπτά. Ο κόσμος που τον περίμενε κατά τον τερματισμό του μπροστά στο άγαλμα του Λεωνίδα τον καταχειροκρότησε γεμάτος χαρά και υπερηφάνεια για την υπερπροσπάθειά του

αυτή. Λίγες ημέρες μετά τον αγώνα, ο Γιάννης Δημόπουλος μας μίλησε γι' αυτή την εμπειρία που είχε.

Ξεκίνησε, λέγοντάς μας πώς πήρε την απόφαση να λάβει μέρος σε αυτό τον αγώνα γιατί τρέχει σε μεγάλες αποστάσεις τα τελευταία χρόνια και κατάλαβε πως τέτοιου είδους αγώνες του ταιριάζουν. Ένιωσε μεγάλη τιμή που βρέθηκε στην εκκίνηση με σπουδαίους αθλητές που τους έχει δει στο παρελθόν να τερματίζουν.

Ύστερα, ευχαρίστησε τους ανθρώπους που τον υποστήριξαν σε αυτή την προσπάθεια και ήταν δίπλα του σε όλη τη διάρκεια του αγώνα. Οι άνθρωποι αυτοί ήταν ο ξάδελφος του Τάκης Καραλιάς, η σύζυγός του Ελένη Κωστιάνη που μαζί με τις φίλες της Γιώτα Κωστιάνη, Μαρία Κούρου, Γεωρ-

για Κουτσογιώργη αποτελούσαν την Dream Team του Γιάννη, η κόρη του Δέσποινα με το μπλουζάκι που έγραφε My Dad Is Running και φυσικά οι γονείς του. Ευχαρίστησε επίσης και τον άλλο Βορειοδημότη Κώστα Μιχαλόπουλο για τις πολύτιμες συμβουλές που του έδωσε για να φέρει με επιτυχία εις πέρας τον αγώνα, αφού

από την αρχή του αγώνα προσπαθώντας να δώσει θάρρος στους αθλητές για να συνεχίσουν και αυτό πραγματικά σου δίνει φτερά στα πόδια.

Όταν τον ρωτήσαμε για τα συναισθήματά του κατά τη διάρκεια του αγώνα μας είπε πως δεν ξέρεις σε τι κατάσταση μπορεί να βρεθείς ενώ τρέχεις γιατί μπορεί να συμβεί

και ο ίδιος είναι Σπαρταθλητής και είχε τερματίσει και αυτός το 2000.

Στη συνέχεια μας είπε πως λίγα χιλιόμετρα πριν φτάσει στη Σπάρτη, τον περίμενε κόσμος με ποδήλατα και αυτοκίνητα και τον συνόδευσαν μέχρι τον τερματισμό. Αυτό απέδειξε για μία ακόμα φορά πόσο αγαπούν οι Σπαρτιάτες το Σπάρταθλον. Αλλά και πέρα από τους Σπαρτιάτες πολύς κόσμος ήταν στο δρόμο

κάτι και να τελειώσει ο αγώνας νωρίς. Μέχρι την Κόρινθο οι συνθήκες ήταν πολύ δύσκολες λόγω της ζέστης, σε σημείο που πολλοί αθλητές αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν τον αγώνα και όταν κατάφερε να φτάσει μέχρι εκεί, ένιωσε ανακούφιση και όσο κυλούσε η μέρα και δρόσιζε, τόσο πιο πολύ ανέβαινε ο ρυθμός του. Ακόμα και τότε όμως που πήγαινε καλά, δεν ήξερε αν θα καταφέρει να τερματίσει γιατί είχε

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Η Ομάδα Παραδοσιακών Χορών Καστορείου με τον δάσκαλο κ. Καλομοίρη

πολλές ώρες ακόμα μπροστά του και το μόνο πράγμα που σκεφτόταν, ήταν ο αγώνας. Τι θα φάει, τι θα πιεί, αν είναι

αθλητή του Σπύρο Σπυρόπουλο με τον οποίο κουβέντιαζαν και έτσι πέρασε πιο ευχάριστα η ώρα. Και τους δύο μαζί τους

εντάξει το σώμα του για να συνεχίσει και πως θα αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα αν παρουσιαστεί παρακάτω.

Μας μίλησε επίσης, για το δυνατό του σημείο που ήταν το βουνό. Έφτασε νύχτα εκεί και η διαδρομή ήταν πολύ ευχάριστη αφού συμμετέχει σε αγώνες βουνού και μπόρεσε να αντεπεξέλθει με τον καλύτερο τρόπο. Εκεί τον περίμενε ο Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης και έκαναν και μια μικρή κουβέντα και του έδωσαν δύναμη να συνεχίσει.

Μεγάλη ανακούφιση ένιωσε όταν άρχισε να κατηφορίζει και να πλησιάζει στη Σπάρτη και βρέθηκε με το συνα-

συνόδευσε ο κόσμος μέχρι τον τερματισμό.

Δεν ξέχασε βεβαίως να πει ένα μεγάλο μπράβο στους συναθλητές του και Σπαρτιάτες Νίκο Δασκαλόπουλο, Γιάννη Μαλτέζο, Στέλλα Μαρκάκου και Χρήστο Μασούρα που έκαναν μια υπερπροσπάθεια σε αυτό τον αγώνα αλλά λόγω προβλημάτων δεν κατάφεραν να τερματίσουν και τους ευχήθηκε του χρόνου να πάρουν πάλι μέρος στον αγώνα και αυτή τη φορά να τα καταφέρουν.

Εκτός απ' αυτά, αναφέρθηκε και στα προβλήματα που αντιμετώπισε στους σταθμούς ελέγχου και ανεφοδιασμού

Το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης, Πρόεδρος του οποίου είναι ο Μάριος Τζωρτζάκης, διοργάνωσε πλούσιο πρόγραμμα αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων από τις 22/9 μέχρι και τη λήξη του ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ στις 29/9/2012. Στις 26/9 η Ομάδα Παραδοσιακών Χορών Καστορείου, που συντηρεί ο Σύλλογός μας «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», συμμετείχε με δύο τμήματα μικρών και μεγάλων

χορευτών στη βραδιά Ελληνικού Παραδοσιακού χορού στην πλατεία της Σπάρτης, χορεύοντας Μοραϊτικούς χορούς. Την είσοδο των τμημάτων στο χορό έκανε ο δάσκαλος χορού της ομάδας, κ. Γεώργιος Καλομοίρης, τραγουδώντας παλιό παραδοσιακό τραγούδι. Και τα δύο τμήματα, αλλά και ο δάσκαλος καταχειροκροτήθηκαν και απέσπασαν ευμενή για την ομάδα σχόλια και πολλά συγχαρητήρια.

E.B.

των αθλητών μέχρι την Κόρινθο. Η τροφοδοσία δεν ήταν καθόλου καλή μέχρι εκεί και τα νερά που προσφέρονταν ήταν πολύ ζεστά λόγω της υψηλής θερμοκρασίας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά το ρόλο του Δήμου, ανέφερε πως πρέπει να βοηθά τους αθλητές

όσο μπορεί έτσι ώστε να συνεχίσουν να παίρνουν μέρος στο Σπάρταθλον.

Όσο για του χρόνου... δεν έχει αποφασίσει ακόμα αν θα πάρει μέρος στον αγώνα αλλά σίγουρα κάποια στιγμή θα το ξανακάνει!

Καλλιρρόη Λαμπή

Νέα Λιβερά: Χτίζοντας τη ζωή από το τίποτα...

Η Νέα Πατρίδα για πολλούς που εκδιώχθηκαν από τις πατρογονικές εστίες

Νέα Λιβερά, η Νέα Πατρίδα για πολλούς που εκδιώχθηκαν από τις πατρογονικές εστίες με το μανδύα της διπλωματίας και που με ελάχιστα υπάρχοντα και συνεχείς κακουχίες βρέθηκαν, μετά από μια διετή μετακίνηση, σε ένα καινούργιο χωριό.

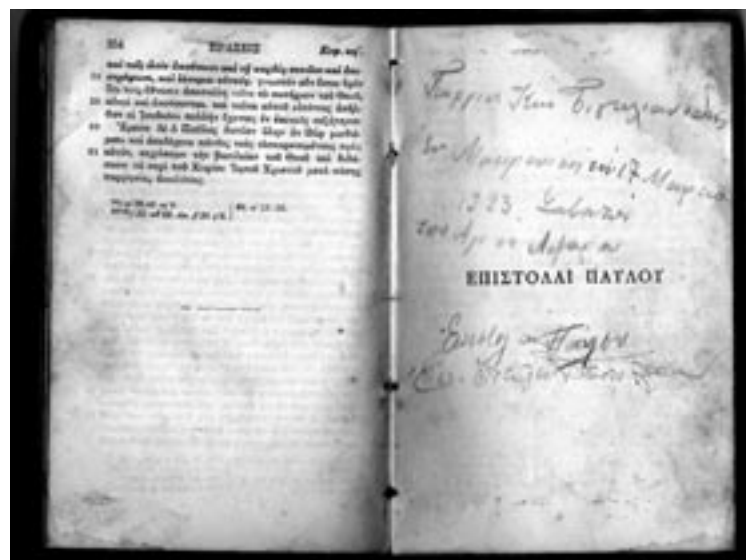
Η Λιβερά Τραπεζούντος, η οποία σημειωτέον ήταν κωμόπολη και έδρα της Μητρόπολης Ροδοπόλεως, ήταν χτισμένη σε υψόμετρο 800 μ. και είχε μικτό πληθυσμό, κυρίως Έλληνες, οι οποίοι ήσαν μετά το 1914 πάνω από 1000, και 10 οικογένειες Τούρκων, απείχε δε 24 χιλιόμετρα νότια /νοτιοδυτικά της Τραπεζούντας.

Το χρονικό του διωγμού αρχίζει για τους κατοίκους της μετά την καταστροφή της Σμύρνης, το Σεπτέμβριο του 1922 και

συνεχίζεται μετά τη συμφωνία της Λωζάνης τον Ιανουάριο του 1923 για κάποιες οικογένειες που κατέληξαν στη Λακωνία. Ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων της Λιβεράς εγκαταστάθηκε στη Μακεδονία και συγκεκριμένα στην Κοζάνη και στην Ξάνθη, όπου και υπάρχουν τα χωριά με το όνομα Λιβερά. Με τη συγκεκριμένη συμφωνία έγινε ανταλλαγή μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας 500.000 μουσουλμάνων με 1.350.000 χριστιανών Ελλήνων. Για τους μετέπειτα περίπου 150 κατοίκους της Νέας Λιβεράς που το 98% περίπου προέρχονταν από την κωμόπολη της Λιβεράς Τραπεζούντας, το οδοιπορικό μετά την εγκατάλειψη των πατρογονικών εστίων, περιελάμβανε μεταφορά με νοικιασμένα κάρα από τη Λιβερά στην Τραπεζούντα και από εκεί επιβίβαση σε πλοία για να οδηγηθούν στην Ελλάδα, με πολ-

λές οικογένειες χωρίς την παρουσία του πατέρα που λόγω της δουλειάς στην Κωνσταντινούπολη ή στην Τραπεζούντα όπου πολλοί είχαν και δικά τους μαγαζιά, δέν ήλθαν μαζί και ήλθαν αργότερα στην Ελλάδα. Μία τέτοια περίπτωση μέσα σε πολλές άλλες, είναι και του παππού μου Ιωάν. Τιγκλιανίδη, ο οποίος μαζί με τον πατέρα του που είχε παπλωματοποιείο στην Κωνσταντινούπολη, ήλθε στην Ελλάδα το 1935 αφού έχασε το σπίτι και το μαγαζί που είχε ιδιοκτησία (όπως αναφέρει στο ημερολόγιο που μας άφησε η Μητέρα μου Ελισσάβετ Μυρίδη). Στη συνέχεια για ένα διάστημα περίπου δύο μηνών από το Φεβρουάριο έως τον Απρίλιο του 1923, διαμονή σε σκηνές στη Μακρόνησο, (το μετέπειτα κολαστήριο για πολιτικούς κρατούμενους),

έχουμε από τους γονείς μας. Υπάρχει δε και γραπτή μαρτυρία η οποία και αποδεικνύει ότι και οι συγκεκριμένοι πρόσφυγες πέρασαν από εκεί. Φαίνεται δε σε άδεια σελίδα βιβλίου Καινής Διαθήκης (έκδοσης 1912 από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως), στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμο "Γεώργιος Κ. Τιγκλιανίδης" και η ημερομηνία "Εν Μακρονήσω 17 Μαρτίου 1923 του Αγίου Λαζάρου". Δείτε και τη σχετική φωτογραφία. Το Πάσχα του 1923 με το παλιό ημερολόγιο έπεφτε 26 Μαρτίου, με το καινούργιο που τότε έγινε η αλλαγή πήγε 13 ημέρες αργότερα, δηλαδή 8 Απριλίου. Το οδοιπορικό συνεχίζεται μετά τη Μακρόνησο, για τους υπόλοιπους που επέζησαν, και με πλοία φθάνουν στο Γύθειο και από εκεί διανέμονται σε διάφο-

που τότε λειτούργησε σαν λοιμοκαθαρητήριο προσφύγων κυρίως από τον Πόντο. Πολλοί από αυτούς κυρίως άρρωστα παιδιά και ηλικιωμένοι και λόγω των ασθενειών και των απάνθρωπων συνθηκών διαβίωσης, έχασαν τη ζωή τους εκεί. Γιά τη συγκεκριμένη περίοδο διαμονής στη Μακρόνησο σχετικές μαρτυρίες

ρα χωριά γύρω από τη Σπάρτη (Ανώγεια, Ξηροκάμπι, Τρύπη, Αγίο Ιωάννη κ.ά), όπου και διέμεναν πλέον του ενός έτους σε σχολεία, εγκαταλελειμμένα σπίτια ή σε δημόσια κτίρια. Το 1924 στην επιτροπή που συστάθηκε από τους ίδιους τους πρόσφυγες, προτάθηκαν δύο εναλλακτικές περιοχές για τη δημιουργία οικισμού εγκατά-

στασής τους, σε εκτάσεις που παραχώρησε η Ιερά Μονή Καστρίου "Ζωοδόχος Πηγή". Η περιοχή στα "Μετόχια" και η περιοχή στους πρόποδες του Ταΰγετου η οποία και επελέγη από την επιτροπή, διότι όπως εκ των υστέρων διαπιστώσαμε, και βλέποντας τελευταία τα οδοιπορικά της ΕΤ3, έμοιαζε τοπογραφικά με τη Λιβερρά στην Τραπεζούντα. Στην ανωτέρω περιοχή η επιτροπή αποκατάστασης που σύστησε το Ελληνικό κράτος έκτισε 42 σπίτια δύο δωματίων 40 περίπου τετραγωνικών, και ένα χώρο γύρω στα 15 τετραγωνικά (στάβλο) για να στεγάσουν τα ζώα (χάνι). Στα ημιτελή αυτά σπίτια (μου έλεγε ο Πατέρας μου ότι το χώμα στο χειμωνιάτικο δωμάτιο έφθανε στο παράθυρο), άρχισαν να εγκαθίστανται ξεκινώντας το σκληρό αγώνα για την επιβίωση στη νέα τους πατρίδα που ονομάστηκε "Συνοικισμός Νέας Λιβερράς" το 1925 με 1926, χτίζοντας τη ζωή τους απ' το τίποτα. Τα ανωτέρω κτίρια δόθηκαν ως δάνειο και όχι δωρεάν όπως πολλοί θα πίστευαν, και ευτυχώς γι' αυτούς κατά τη διάρκεια της Κατοχής λόγω της υποτίμησης της δραχμής μπόρεσαν να τα ξεχρεώσουν πωλώντας λάδι ή ζώα και έτσι να γλυτώσουν την προσωποκράτηση για χρέη στο Δημόσιο, που για μερικούς είχε ήδη ξεκινήσει (σχετικές φωτογραφίες 2 και 3). Τα σπίτια που τους δόθηκαν αποτελούνταν από το χειμωνιάτικο το οποίο για πάτωμα είχε χώμα, (θυμάμαι σπι-

τια που μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1950 ήταν ακόμα σ' αυτή την κατάσταση), και το υπνοδωμάτιο (ωτά στα ποντιακά) που ήταν με ξύλινο πάτωμα. Τα χρόνια που ακολούθησαν οι ξεριζωμένοι πρόσφυγες μέσα σε αντίξοες συνθήκες με πολύ μεγάλο αγώνα προσπάθησαν να προσαρμοσθούν και να ζήσουν στο νέο περιβάλλον με τους ντόπιους κατοίκους του Καστρίου, που παρότι στην αρχή τους αντιμετώπισαν με καχυποψία και εχθρικά, στη συνέχεια όμως και στα χρόνια που ακολούθησαν, όχι μόνον τους συμπαραστάθηκαν ηθικά αλλά τους βοηθούσαν και υλικά, δίνοντάς τους για παράδειγμα και το γάλα από τις αγελάδες που εκείνοι δεν καταλάωναν, για τους πρόσφυγες όμως ήταν η πρώτη ύλη για να φτιάχνουν τυρί, βούτυρο και γιαούρτι. Ο αγώνας για την επιβίωση δύσκολος, τα εδάφη, κυρίως γύρω από τα σπίτια και οι μικρές εκτάσεις (κήποι αργότερα), ήταν πετρώδη και χρειάστηκε καιρός και πολύς αγώνας για να μπορέσουν να καλλιεργηθούν τα απαραίτητα κηπευτικά για τις βασικές τους ανάγκες, (καθώς και για να θρέψουν στη συνέχεια τα ζώα τους), ώστε να είναι σε θέση να διαθέτουν τα στοιχεία για τη διατροφή και τη διαβίωση γι' αυτούς και τα παιδιά τους. Χρειάστηκε μεγάλος αγώνας κόπος και χρόνος για να τα διαμορφώσουν ώστε να γίνουν καλλιεργήσιμα. Όμως με αγώνα, κόπους και σκλη-

ρή εργασία στα χωράφια και όπου αλλού υπήρχε μεροκάματο, κατάφεραν όχι μόνο να σταθούν ισάξια μέσα σε λίγα χρόνια με τους ντόπιους, αλλά και μερικοί απ' αυτούς να φτιάξουν μαγαζιά στο Καστόρειον, στη Σπάρτη και αλλού. Αναφέρω ενδεικτικά το εμπορικό του Αθ. Γεροντίδη και το υποδηματοποιείο του Μαστρο-Σάββα Συμεωνίδη στην Καστανιά, το παπλωματοποιείο του Κ. Πειμανίδη στη Σπάρτη, καθώς και του Βασ. Σανταλίδη στον Πειραιά. Οι γονείς μας που ήλθαν 4, 5, 6 χρόνων, καθώς και οι μεγαλύτεροι σε ηλικία, ακολούθησαν τα μαθήματα του δημοτικού σχολείου στο κτίριο που λειτουργούσε σαν σχολείο, στον περιβάλλοντα χώρο

τους κατοίκους η συνεργασία τους υπήρξε στη συνέχεια πολύ καλή και κατάφεραν με προσωπική εργασία όλων και τη χρηματική βοήθεια κάποιων (αναφέρω τον ευεργέτη Νικόλαο Κολιναίτη), να ολοκληρωθεί το 1947 η κεντρική εκκλησία και των τριών χωριών, η Αγία Βαρβάρα, με πρώτο εφημέριο τον αείμνηστο παπα-Γιώργη Κακούνη που μέχρι τότε ιερούργουσε στον Άγιο Γεώργιο. Όλα τα παραπάνω είναι αποτέλεσμα της συνεννόησης και της εκτίμησης που μετά τα πρώτα χρόνια δύσκολης προσαρμογής και συγκατοίκησης, αναπτύχθηκε μεταξύ των ντόπιων και των προσφύγων, πράγμα που παρέμεινε και τα επόμενα χρόνια. Θυμάμαι στο

Όνομα	Μην.	Ποσό	Αίτια Χρέωσης	Χρημ. αριθμ. Υποθήκης	Α. Α.
Μακάριος	26	140	Αφία 1/2000	1000	2110
Γεωργίου	1		Γάλα μαζωμένο		221
Μακάριος	26		Αφία συνολικά		175-
Μακάριος	26		Φάρμα μαζωμένο δάσος		2000-
Μακάριος	5		1 ζώο 2 κέρη γάλα μαζωμένο		2000-
Μακάριος	5		" "		2000-
Μακάριος	5		Αφία συνολικά		2250
Μακάριος	5		Τόμος Β' 1/2000 1924		2151
					107664

της ιστορικής εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου στο Καστρί. Ο χώρος όμως ήταν πολύ μικρός για να χωρέσει τους μαθητές και των τριών χωριών με αποτέλεσμα να χρειάζεται καινούριος και μεγαλύτερος χώρος. Έτσι το 1929 επιτροπή από πρόσφυγες και ντόπιους, με χρήματα από τις αποζημιώσεις των προσφύγων και μετά από παραχώρηση οικοπέδου από την οικογένεια Γιαννούλη άρχισε να χτίζεται, και με προσωπική εργασία όλων των κατοίκων -Καστρίου, Νέας Λιβερράς και Σερβείκων-, το "Δημοτικό Σχολείο Νέας Λιβερράς" (όπως ονομάστηκε) το οποίο και λειτούργησε μέχρι το σχολικό έτος 1986 οπότε και έκλεισε ελλείψει μαθητών. Μετά τα πρώτα χρόνια προσαρμογής και συγχνωτισμού με τους ντό-

Καφειονοπαντοπωλείο του πατέρα μου, ντόπιους και πρόσφυγες μαζί να συζητούν για τα προβλήματά τους, να γλεντούν και να χαίρονται όλοι μαζί, χωρίς να διακρίνεις καμία διαφορά, ούτε φθόνο, παρά κατανόηση και συμπάρασταση του ενός και όλων προς τους άλλους. Εμείς που αποτελούμε τη συνέχεια των παππούδων και πατεράδων μας, οι οποίοι με τόσες δυσκολίες κατάφεραν να επιβιώσουν, να μας μεγαλώσουν, και να μας μεταφέρουν τα ιδανικά, τα ήθη, και τα έθιμά τους, θα τους θυμόμαστε και θα συνεχίσουμε παίρνοντας παράδειγμα από αυτούς να κρατήσουμε αυτά που μας άφησαν, ώστε να τα μεταφέρουμε και εμείς στα παιδιά μας και στα εγγόνια μας.

Γ. ΧΡ. ΜΥΡΙΑΔΗΣ

Αγόριανη: Για τρίτη χρονιά η επιστημονική ημερίδα

Ιστορική και Αρχαιολογική Περιήγηση στη Λακεδαίμονα

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία για τρίτη χρονιά η Επιστημονική Ημερίδα με θέμα: «Ιστορική και Αρχαιολογική Περιήγηση στη Λακεδαίμονα», την Κυριακή 12 Αυγούστου στο Παλιό Δημοτικό Σχολείο της Τ.Κοινότητας Αγόριανης του Δ.Σπάρτης. Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν ο Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Αγόριανης, το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης και οι Μικροί Εξερευνητές Αγόριανης με επιστημονικό υπεύθυνο τον κ.Λεωνίδα Σουχλέρη, αρχαιολόγο της Ε' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Σπάρτης. Η ημερίδα αποτέλεσε την συνέχεια των αντίστοιχων ημερίδων που πραγματοποιήθηκαν στον ίδιο χώρο τον Αύγουστο του 2010 και του 2011 και έχει σκοπό να συμβάλει στην ανάδειξη της ιστορίας και των αρχαιολογικών μνημείων της Λακεδαίμονος.

Στις δύο προηγούμενες ημερίδες η θεματολογία αφορούσε

τη τοπική ιστορία και την αρχαιολογία της περιοχής, με καρπό της προσπάθειας αυτής να είναι η έκδοση των Πρακτικών του 2010.

Το 2012 το θεματικό πλαίσιο διευρύνθηκε καλύπτοντας θέματα για ολόκληρη την Λακωνία και τη νοτιοανατολική Πελοπόννησο και παρουσιάστηκαν οι παρακάτω εισηγήσεις:

► “Η Τοπική Εκκλησία και τα μοναστικά κέντρα της Λακωνίας. Κιβωτοί παιδείας και παραδόσεως”, από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Μονεμβασιάς και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιο,

► “Η συμβολή των αγωνιστών στην επανάσταση του 1821 από τις κοινότητες Παρδάλι, Αλευρού και Γεωργίτσι της Δ.Ε. Πελλάνας του Δήμου Σπάρτης”, από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Δημήτριο Σπαντίδο, και

► “Οι πολιορκίες της Μεγαλόπολης και της Σπάρτης από τους διαδόχους του Μ. Αλεξάνδρου. Η χρήση των ελεφάντων στις πολιορκίες και η παρουσία

τους στη νότια Πελοπόννησο από την Παλαιολιθική Εποχή έως και τους Παλαιοχριστιανικούς χρόνους”, από τον αρχαιολόγο κ.Λεωνίδα Σουχλέρη καθώς και οι ανακοινώσεις τύπου Posters:

♦ Σταμάτης Φριτζίλας, Επιτύμβιες στήλες από τη Μεγαλόπολη

♦ Λεωνίδας Σουχλέρης, Νομισματικές μαρτυρίες από τη νοτιοανατολική Μεγαλοπολιτιδα χώρα της Αρκαδίας. Νέα νομισματικά ευρήματα από τις ανασκαφές στο έργο του νέου αυτοκινητόδρομου Λεύκτρου – Σπάρτης.

♦ Γρηγόριος Γρηγορακάκης, Σταμάτης Φριτζίλας, Νομίσματα από τις νεότερες ανασκαφές στο Παλλάντιο της Αρκαδίας

♦ Λεωνίδας Σουχλέρης, Ευρώτας, Φωνές νερού μυριάδες.

♦ Σταμάτης Φριτζίλας, Λεωνίδας Σουχλέρης, Οι ποταμοί της νότιας Αρκαδίας: Ελισσών Μεγαλόπολης, Γαθεάτας – Καρνίωνας Αιγυτίδας, Αλφειός, Όφις Μαντινείας. Λίμνη Τάκα Παλλαντίου, Φωνές νερού μυριάδες.

♦ Λεωνίδας Σουχλέρης,

Ανάδειξη ελληνοιστικού οχυρού Αθήναιου Βελεμίνας στις πηγές του Ευρώτα

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μονεμβασιάς και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος παρουσίασε στην ανακοίνωσή του, τον πολυποικίλο και διαχρονικό ρόλο της Τοπικής Εκκλησίας και των μοναστικών κέντρων της Λακωνίας στην διάσωση της Ελληνικής Παιδείας από τα μέσα του 10ου αιώνα μ.Χ. και έως και την απαρχή της απελευθέρωσης του Ελληνικού γένους με την επανάσταση του 1821. Στην εισήγησή του ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μονεμβασιάς και Σπάρτης αναφέρθηκε στις Ιερές Μονές της Λακωνίας όπου σύμφωνα με τις πηγές και τα αρχαιολογικά δεδομένα “...είτε εκείνες οι μονές που καταστράφηκαν είτε αυτές που παραμένουν όρθιες στο πέρασμά του χρόνου, διεδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην παιδεία του τόπου με τις Βιβλιογραφικές Σχολές, τη φύλαξη και διάσωση χειρογράφων κωδίκων και τέλος τα σχολεία που λειτουργούσαν

σε αυτές.” Με πλήθος ιστορικών στοιχείων, ενδελεχή έρευνα των αρχαιολογικών πηγών και πλήρης έρευνας της βιβλιογραφίας του εν λόγω θέματος αποδεικνύεται ότι και στη λακωνική γη μέσω των μονασιακών κέντρων και γενικότερα της Εκκλησίας, η ελληνοχριστιανική παράδοση αποτέλεσε το σταθερό έδαφος, όπου στηρίχθηκε η παιδεία, για να αποτινάξει τότε το βαρύτερο όγκο του τούρκικου ζυγού.

Στην συνέχεια ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Δημήτριος Σπαντίδος, παρουσίασε νέα στοιχεία για την συμμετοχή στη Επανάσταση του 1821 τριακοσίων (300) τουλάχιστον αγωνιστών από το Παρδάλι, την Αλευρού και το Γεωργίτσι. Ιδιαίτερη μνεία έγινε για την συμμετοχή τους μαζί και με άλλους αγωνιστές της Βόρειας Λακεδαίμονος σε σημαντικές μάχες και πολεμικά γεγονότα του αγώνα, όπως στις μάχες στο Βαλτέτσι (24.4.1821) στα Δολιανά και τα Βέρβενια (18.5.1821), στην πολιορκία και την άλωση της Τριπολιτσάς, στις μάχες των Δερβενακίων, στην άμυνα στο φρούριο του Άργους, στην άμυνα των Μεσσηνιακών φρουριών (Νικόαστρο - Σφακτηρία) αλλά και στις μεγάλες μάχες της Μάνης (Βέργα Αλμυρού, Πολυάραβο), όπου δεν συμμετείχαν μόνο Μανιάτες αλλά και μεγάλος αριθμός αγωνιστών και οπλαρχηγών από την Λακεδαίμονα.

Η επιστημονική ημερίδα ολο-

κληρώθηκε με την ανακοίνωση του αρχαιολόγου της Ε' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Σπάρτης κ. Λεωνίδα Σουχλέρη, με θέμα: “Οι πολιορκίες της Μεγαλόπολης και της Σπάρτης από τους διαδόχους του Μ. Αλεξάνδρου. Η χρήση των ελεφάντων στις πολιορκίες και η παρουσία τους στη νότια Πελοπόννησο από την Παλαιολιθική Εποχή έως και τους Παλαιохριστιανικούς χρόνους”.

Η θεματολογία της ανακοίνωσης αλλά και η αριότητα της παρουσίασης εντυπωσίασαν τους συμμετέχοντες στην ημερίδα καθώς παρουσιάστηκαν ιστορικά γεγονότα άγνωστα στο ευρύ κοινό, μέσα στο κενό των στερεότυπων ιστορικών στοιχείων που από τα μαθητικά χρόνια επιβάλλεται να μαθαίνουμε. Η σύνδεση των σπάνιων και αδημοσίευστων αρχαιολογικών ευρημάτων που παρουσιάστηκαν και αναφερόμαστε στα αρχαία κινητά ευρήματα πηλοπλαστικής και μικροτεχνίας με απεικόνιση ελέφαντες από τις ανασκαφές του αρχαιολόγου στην Λήμνο, στην Μεγαλόπολη και στην Λακωνία και η σύνδεσή τους με τα ιστορικά γεγονότα του 4ου και 3ου αιώνα π.Χ. ενθουσίασαν και εντυπωσίασαν το κοινό της ημερίδας. Ο κ. Σουχλέρης με ένα πλούσιο φωτογραφικό υλικό ταξίδεψε το πολυπληθές ακροατήριο στα μονοπάτια της ιστορίας μέσα από ένα οδοιπορικό που ξεκινούσε εκατομμύρια χρόνια

πριν (Παλαιολιθική περίοδο), την εποχή των Μαμούθ και Δεινοθηρίων έως την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου στην Περσία και την μάχη των ελεφάντων στον Υδάσπη ποταμό στην Ινδία. Στην συνέχεια μέσα από το έργο του Διόδωρου του Σικελιώτη και του Πλουτάρχου παρουσίασε με σπάνιο φωτογραφικό υλικό την πολιορκία της Μεγαλόπολης, της Σπάρτης και του Άργους από τους ελέφαντες των Μακεδόνων και των Ηπειρωτών του βασιλιά Πύρρου. Τέλος η εισήγηση του κ. Σουχλέρη ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση απεικόνισης ελεφάντων από το ψηφιδωτό διάκοσμο δαπέδων οικιών της Παλαιохριστιανικής Σπάρτης (5^{ος} - 6^{ος} αι. μ.Χ.) αλλά και από ζωγραφικό διάκοσμο βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών του Πελοποννησιακού και γενικότερα του Ελλαδικού χώρου.

Τέλος υπήρξαν και αρκετές αρχαιολογικές ανακοινώσεις τύπου Posters από τους αρχαιολόγους της Ε' ΕΠΚΑ (Λακωνίας) & ΛΘ' ΕΠΚΑ (Αρκαδίας) κ.κ. Σταμάτη Φριτζίλα, Γρ. Γρηγορακάκη και Λεωνίδα Σουχλέρη για ανασκαφές που διενήργησαν οι Εφορείες Αρχαιοτήτων στο πλαίσιο του έργου του νέου αυτοκινητόδρομου Μεγαλόπολη - Λεύκτρο - Λογκανίκο - Σπάρτη αλλά και σ' όλη τη νότια Αρκαδία (Παλλάντιο, Ασέα, Μεγαλόπολη, Πετρίνα)

αλλά και η συμμετοχή της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας της Αρκαδίας στην δράση του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, με θέμα «Περιβάλλον και Πολιτισμός 2011, Φωνές νερού μυριάδες».

Μετά το τέλος της επιστημονικής Ημερίδας ανακοινώθηκε από το Σύλλογο ότι στα τέλη του φθινοπώρου, θα γίνει και η παρουσίαση των Πρακτικών της «Β' Ιστορικής και Αρχαιολογικής Περιήγησης στη βόρεια Λακεδαίμονα» που θα εκδοθούν με την συνδρομή του Πολιτιστικού Συλλόγου και του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.

Την ημερίδα τίμησαν οι βουλευτές της Π.Ε. Λακωνίας κ.κ. Αθανάσιος Δαβάκης και Φεβρωνία Πατριανάκου, η Αναπληρώτρια Διευθύντρια της 5^{ης} ΕΒΑ Σπάρτης κ. Ευαγγελία Πάντου από το Δήμο Σπάρτης ο Πρόεδρος του Ν.Π.Π.Α. & Π. κ. Μάριος Τζωρτζάκης και ο Αντιδήμαρχος κ. Ιωάννης Καρμοίρης αλλά και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Ευάγγελος Βαλιώτης, Αντώνιος Καλομοίρης, Ευάγγελος Νικολάκακης, Γεώργιος Φουντάς και Παρασκευάς Καλομοίρης, ο Πρόεδρος της Πνευματικής Εστίας Σπάρτης κ. Νικόλαος Γεωργιάδης, καθώς και ο Διοικητής του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης κ. Νικόλαος Κουφός

Καθ' όλη τη διάρκεια της επιστημονικής συνάντησης το πολυπληθές κοινό παρακολούθησε με αμείωτο ενδιαφέρον τις παραπάνω ανακοινώσεις αλλά και τις παράλληλες δράσεις που πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο της ημερίδας.

Θερμές ευχαριστίες οφείλονται στο Δήμο Σπάρτης ο οποίος υπήρξε συνδιοργανωτής της ημερίδας και σύμφωνα και με τον εκπρόσωπο του Δημάρχου κ. Μάριο Τζωρτζάκη αλλά και τους παρευρισκόμενους δημοτικούς συμβούλους ο Δήμος Σπάρτης θα στηρίζει την προσπάθεια του Συλλόγου για την έκδοση των Πρακτικών της Ιστορικής και Αρχαιολογικής Ημερίδας.

**Ο Γραμματέας του Συλλόγου
Παναγιώτης Παπαδόπουλος**

Με μεράκι, τσαγανό, και ταχύτητα

Η Ελλάδα, μια χώρα στην άκρη της Ευρώπης και του δυτικού κόσμου, δεν ευτύχησε να ζήσει αστική επανάσταση, δεν έχει μεγάλη βιομηχανία, δεν επενδύει σε εφαρμοσμένες επιστήμες αιχμής. Τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής κρίσης και της δημοσιονομικής κατάρρευσης, τα αναπτυξιακά προγράμματα ουσιαστικά δεν υπάρχουν και η χρηματοδότηση είναι ανύπαρκτη.

Το τσαγανό και το μεράκι του Έλληνα επιστήμονα όμως, αυτού που έχει μεγαλουργήσει και εδώ, για να μην τα λέμε όλα μαύρα, και στις χώρες του εξωτερικού όπου γίνεται ανάρπαστος, δεν κάμπτεται.

Σήμερα, θα παρουσιάσουμε μια ομάδα φοιτητών, όχι μόνο γιατί αποτελούν μια ένδειξη της ελληνικής φυλής αλλά και γιατί στην επιστημονική ομάδα αυτή συνεισφέρει και ο Κώστας Συκαράς φοιτητής της σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του ΑΠΘ, γιός του αείμνηστου φίλου γιατρού Τάσου Συκαρά.

Το καλοκαίρι του 2006 μια παρέα φιλόδοξων και δημιουργικών φοιτητών του τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, αποφάσισε να δημιουργήσει μια ομάδα που θα μπορούσε να κάνει πραγματικότητα όσα είχαν διαβάσει στα βιβλία, όπως λένε στην ιστοσελίδα τους. Έτσι κατόρθωσαν να σχεδιάσουν, να κατασκευάσουν, να συναρμολογήσουν και να δοκιμάσουν στην πίστα αγωνιστικά μονοθέσια, που να συμβαδίζουν με τους κανονισμούς της FSAE (Formula Society of Automotive Engineers). Η ομάδα ονομάστηκε ART (Aristotle Racing Team) και διαρκώς ανανεώνεται με νέους φοιτητές. Ο Κώστας Συκαράς είναι μέλος της ομάδας και είναι υπεύθυνος για τις αναρτήσεις και τις ζάντες.

Σήμερα επικεφαλής και επιστη-

μονικά υπεύθυνοι της ομάδας είναι ο αναπληρωτής καθηγητής Νικόλαος Μιχαηλίδης και ο επίκουρος καθηγητής του ΑΠΘ Λεωνίδας Ντζιαχρήστος. Μέντορας της ομάδας είναι ο καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων-Μηχανικών Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ Αθανάσιος Μιχαηλίδης.

Η ART παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στους αγώνες στην πίστα του Fiorano στην Ιταλία. Τα τελευταία πέντε χρόνια η ART μετράει 5 επιτυχημένες συμμετοχές στους αγώνες της Formula SAE, ενώ της έχουν απονεμηθεί τρία βραβεία (1^ο βραβείο «Μηχανολογικού σχεδιασμού» το 2009, βραβείο «Πιο φιλικής ομάδας» το 2010).

Το 2011 συμμετείχαν με τη φόρμουλα «Μαύρο Άλογο» στο διεθνή διαγωνισμό Formula Student που πραγματοποιήθηκε στην πίστα του Silverstone στο Ηνωμένο Βασίλειο, από τις 13 έως και τις 17 Ιουλίου και το «Μαύρο Άλογο» άφησε πίσω του μεγάλα ονόματα.

«The black horse is the fastest car in Formula Student - Το μαύρο άλογο είναι το ταχύτερο αυτοκίνητο στη Formula Student» είπε ο εκφωνητής περιγράφοντας τον αγώνα επιτάχυνσης και αναφερόμενος στο μονοθέσιο όχημα με τον αριθμό 39 από τη Θεσσαλονίκη. Οι Έλληνες φοιτητές κέρδισαν την πρώτη θέση στο αγώνισμα της επιτάχυνσης (Acceleration Run-Off) ανάμεσα σε ενενήντα μία συμμετοχές από πανεπιστήμια απ' όλο τον κόσμο!. Και εδώ μιλάμε για ομάδες που είχαν πίσω τους ονομαστά πανεπιστήμια, μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες και σημαντικούς προϋπολογισμούς. Η ART (Aristotle Racing Team) απέσπασε και το βραβείο Virtual Formula Student μεταξύ 3.000 συνυποψηφίων τους! Το συνολικό αποτέλεσμα ήταν η 8η θέση της γενικής κατάταξης μεταξύ των 91 συμμετεχόντων πανεπιστημίων. Για το 2012 η ομάδα σχεδίασε,

κατασκεύασε και συναρμολόγησε το μονοθέσιο ART12, που το παρουσίασε στην Προβλήτα Α' του λιμανιού της Θεσσαλονίκης, την Τετάρτη 11 Ιουλίου.

Το ART 12 διαγωνίστηκε στην πίστα του Hockenheim της Γερμανίας, όπου έλαβε χώρα ο μεγαλύτερος αγώνας formula student παγκοσμίως, με 108 συμμετοχές από όλον τον κόσμο και επιβεβαιώθηκε η συνεχώς ανοδική πορεία της ομάδας, συγκεντρώνοντας τους περισσότερους βαθμούς από κάθε άλλη φορά. Με το νέο μονοθέσιο που δοκιμάστηκε μόλις για 2 εβδομάδες πριν τον αγώνα, η ομάδα κατόρθωσε να τερματίσει σε όλα τα αγωνίσματα και κατέλαβε την 23η θέση στη γενική κατάταξη, τη 12η θέση στην επιτάχυνση και τη 14η θέση στο αγώνισμα της πλαγιολίσθησης. Επίσης, ήταν μεταξύ των 8 ομάδων του τελικού για βράβευση των ηλεκτρονικών συστημάτων από την BOSCH.

Στη συνέχεια το ART12 κέρδισε την 3^η θέση της γενικής κατάταξης στο διεθνή αγώνα που πραγματοποιήθηκε στην πίστα Ricardo Paletti της Ιταλίας μεταξύ 14 και 17 Σεπτεμβρίου 2012, μεταξύ 42 ομάδων από όλον τον κόσμο. Αλλά αξίζει να δούμε τα αναλυτικά, 3^η θέση στο αγώνισμα της αντοχής και οικονομίας

καυσίμου, 4^η θέση στην παρουσίαση επιχειρηματικού πλάνου, 8^η θέση στην επιτάχυνση, 8^η θέση στην πλαγιολίσθηση, 9^η θέση στην κοστολόγηση, 11^η στον αγώνα κατάταξης και 16^η στο σχεδιασμό.

Βέβαια εδώ δεν έχουμε ισχυρά λόμπυ και τα ταμεία των Πανεπιστημίων κουρεύτηκαν κι αυτά (!). Η χρηματοδότηση της ομάδας γίνεται με χορηγούς, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια είναι πολύ φειδωλοί. Μιλάμε για προϋπολογισμούς της τάξεως των 100.000 ευρώ οι οποίοι είναι βέβαια πολύ φτωχοί σε σχέση με ομάδες του εξωτερικού που είναι πολλαπλάσιοι. Έτσι τα παιδιά εκτός από τη σκληρή δουλειά, γιατί όλα περνάνε απ' τα χέρια τους, συνεισφέρουν και οικονομικά από το χαρτζιλίκι τους για να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν το όνειρό τους. Όχι μόνο «σπουδάζειν» αλλά και αναγκαστικά «επιχειρείν»!

Ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι η τύχη αυτών των παιδιών θα είναι σπουδαία, στην πρώτη γραμμή της τεχνολογίας και της ανάπτυξης. Και ελπίζουμε ότι μερικοί από αυτούς θα μείνουν και στην Ελλάδα ώστε να βάλουν ένα λιθαράκι για ένα καλύτερο αύριο.

Πληροφορίες:

<http://aristotlertesting.gr/>

ΕΛ

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Τα συσσίτια του χθες και του σήμερα

Η οικονομική κατάρρευση έχει γονατίσει τη μεσαία τάξη των Ελλήνων, γράφει σε άρθρο της η Daily Mail, η οποία φιλοξενεί ρεπορτάζ δημοσιογράφου της που βρέθηκε σε συσσίτιο στην Αθήνα.

Στην αρχή ήταν οι μετανάστες και οι παράνομοι, τώρα προστέθηκαν οι νέοι, οι επαγγελματίες, η μεσαία τάξη.

«Παρέχουμε δωρεάν σίτιση για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι υπηρετούν μακριά από τα σπίτια τους». Κάτι τέτοιο διάβασα σε Δελτίο Τύπου του Υπουργού Παιδείας & Θρησκευμάτων. Δυσκολευτήκαμε να το πιστέψουμε και – καλού κακού – βάλουμε τα γυαλιά μας για να το ξαναδιαβάσουμε και να σιγουρευτούμε. Μόνο το πρόγραμμα του συσσιτίου δε διαβάσαμε: δηλαδή, Δευτέρα φασολάδα, Τρίτη μπιρίμι, Τετάρτη σπανακόρυζο, κ.ο.κ. Όλα αυτά θα μπορούσαν να είναι ένα πετυχημένο πρωταπριλιάτικο αστείο. Αλλά, δυστυχώς, είναι η ωμή, ολοζώντανη πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα–μαχαιριά στο φιλότιμο και την αξιοπρέπεια του λαού μας. Κι εμείς νομίζαμε ότι τα είχαμε δει και τα είχαμε διαβάσει όλα... Όμως φαίνεται ότι δεν τους αρκεί που μας εξαθλιώνουν κάθε μέρα και πιο πολύ. Μάλλον θέλουν να μας ταπεινώ-

σουν, να μας στραπατσάρουν, να μας εξευτελίσουν εντελώς. Άλλη εξήγηση δεν μπορέσαμε να δώσουμε, όταν διαβάσαμε τη φοβερή είδηση. Και θεωρούμε ότι το στόχο αυτό τον πετυχαίνουν καλύτερα, αν τους νέους της πατρίδας μας τους μορφώνουν εξαθλιωμένοι, ταπεινωμένοι και εξευτελισμένοι εκπαιδευτικοί. Γιατί όμως, κύριε Υπουργέ, να μένουμε στο κουπόνι; Γιατί να μη γυρίσουμε στην εποχή του «κόκορα», όταν οι γονείς των μαθητών πήγαιναν εκ περιτροπής φαγητό στο δάσκαλο των παιδιών τους, σφάζοντας κατά προτίμηση έναν κόκορα; Βλέποντάς τα, αυτόματα ήρθε στο μυαλό μου, το «συσσίτιο». Το φαγητό που τρώγαμε στο σχολείο πρωί και μεσημέρι εκτός φυσικά από τις Κυριακές και τις άλλες γιορτές.

Στα μέσα της δεκαετίας του '60 στα σχολεία των χωριών μας, λειτουργούσαν τα συσσίτια. Πολύς οι μνημες, οι περισσότερες ανεξίτηλες, με διάφορο “γευστικό” περιεχόμενο. Η καλή γεύση ήταν το ψωμί. Η κακή ιστορία ήταν η αηδιαστική γεύση της σκόνης γάλακτος. Πραγματικό μαρτύριο, αφού τα αυστηρά ήθη της εποχής, καθιστούσαν την κατάποση περίπου υποχρεωτική! Η πιο πικρή γεύση ερχόταν από την πιστοποίηση της φτώχειας. Συσσίτιο σήμαινε φτώχεια, ανέχεια.

Θυμάμαι ότι τόσο το γάλα όσο και το τσάι, τα βράζανε μέσα σε μαύρα μεγάλα καζάνια κάτω από ένα υπόστεγο, δίπλα στο κτίριο του σχολείου και πάνω σε μια εστία φωτιάς που ήταν χτισμένη με τούβλα. Τη φροντίδα και επιμέλεια για την παρασκευή τους την είχαν γυναίκες από το χωριό που έμεναν κοντά, τις οποίες βοηθούσαν πάντα τα κορίτσια των «μεγάλων τάξεων», της Πέμπτης και Έκτης. Θυμάμαι αυτές τις γυναίκες, που κάθε πρωί ετοίμαζαν το ζεστό πρωινό μας και μας το πρόσφεραν με το χαμόγελο. Το γάλα λοιπόν αυτό και το τσάι, μας το μοίραζαν μέσα σε αλουμινένια κύπελλα. Και αφού όλα γίνονταν σε ένα απλό υπόστεγο, το εν λόγω ρόφημα ήταν φυσικό να το πίνουμε όρθιοι και στην καλύτερη περίπτωση καθισμένοι πρόχειρα στην περίφραξη του Σχολείου, στα «σύρματα» όπως λέγαμε. Εκτός από το πρωινό ρόφημα, υπήρχε και το μεσημεριανό φαγητό. Και εδώ υπεύθυνες για την προετοιμασία-παρασκευή του φαγητού ήταν οι προαναφερόμενες κυρίες. Απαραίτητο επιδόρπιο το φρούτο, πορτοκάλι, μήλο κ.ά. Σε κάποιες, τέλος γιορτές, όπως Κυριακές και αργίες προβλεπόταν γλυκό, κωκ από το ζαχαροπλαστείο του κ. Γκλέκα, θεϊκό γλυκό. Το φαγητό που δεν μας άρεσε και που στο τραπέζι μας σήμερα δεν

πολυβρίσκεται, ήταν το μπλιγούρι. Κανένας δεν το έτρωγε, όλοι το στριφογύριζαν στο πιάτο. Αυτά και πολλά άλλα, ξετυλίχτηκαν μπροστά μου για το «συσσίτιο», χίλιες αναμνήσεις μιας περασμένης εποχής, με όλα τα καλά αλλά και τα στραβά και ανάποδά της. Μα θα μου πείτε, τότε τρώγατε μπλιγούρι στο συσσίτιο και μιλάς για καλή εποχή; Θα σας απαντήσω ότι το μπλιγούρι που τρώγαμε τότε (όσο τρώγαμε), το προτιμώ περισσότερο από το σημερινό καλοφτιαγμένο πλούσιο τραπέζι που μου προσφέρουν κάποιοι με ορμόνες, νόσο τρελών αγελάδων, χοίρων και άλλων παρομοίων και είμαι και χρεωμένος πάντα στο Δ.Ν.Τ.και θα προσθέσω...

Πνήντα σχεδόν έτη μετά, το συσσίτιο επανέρχεται. Με τρόπο μάλιστα ακόμη πιο “θεαματικό”, πολύ πιο οδυνηρό. Αυτή τη φορά τα συσσίτια δεν πρόκειται να σερβίρουν “σκόνη γάλα”. Σερβίρουν όμως περισσότερη πίκρα, μεγαλύτερη ήττα. Γιατί μαζί με το μικρό μαθητή, στο συσσίτιο πιθανόν να καταφεύγει και πάλι ο γονιός του. Ο μικρός μαθητής του '60 σήμερα είναι άνεργος, απολυμένος, με κλειστό μαγαζί, με χρέη που τον πνίγουν. Δεν είναι ούτε τεμπέλης, ούτε σπάταλος. Είναι εργατικός, οικογενειάρχης, που μέχρι χθες δούλευε σε μία και δύο και τρεις δουλειές. Σήμερα, χωρίς να φταίει ο ίδιος, οι δουλειές δεν υπάρχουν.

Όταν ο Οιδίποδας στην αρχαία Θήβα ανακάλυψε το ανοσιούργημά του, ανακάλυψε δηλαδή ότι σκότωσε τον πατέρα του και παντρεύτηκε τη μητέρα του, τυφλώθηκε μόνος του. Ακολούθως πήρε των ομματιών του και έφυγε από την πόλη του. Αυτοί ωστόσο που μας κυβέρνησαν για σαράντα χρόνια και μας κυβερνούν ακόμη, παρότι κατέστρεψαν μια ολόκληρη κοινωνία, παρότι την εξαθλίωσαν και την οδήγησαν σε απόγνωση και απελπισία, παρότι την αλυσόδεσαν για δεκαετίες με τα κάθε λογής μνημόνια, είναι ακόμη εδώ. Για να μας ...σώσουν, όπως οι ίδιοι λένε. Και, όπως φαίνεται, θα μας σώσουν, μόνο όταν μας πάρουν και το τελευταίο ίχνος περηφάνιας και αξιοπρέπειας που μας έχει απομείνει.

Το καλαμπόκι και τα βιοκαύσιμα

Μπορούμε να Έχουμε την Πολυτέλεια να Παράγουμε Βιοαιθανόλη από Καλαμπόκι σ' Έναν Κόσμο που Πεινάει;

Πριν γίνει η έκρηξη παραγωγής βιοκαυσίμων στις ΗΠΑ το 2007, μαινόταν η δημόσια συζήτηση που έβαζε το παραπάνω ερώτημα. Η απάντηση βέβαια ήταν προδιαγεγραμμένη καθώς μεγάλα ολιγοπώλια είχαν επενδύσει σε τεράστιες εκτάσεις για την παραγωγή καλαμποκιού. Και βέβαια δεν είχαν επενδύσει για την παραγωγή τροφής ή ζωοτροφών.

Έτσι τα βιοκαύσιμα έγιναν τάχατες η ενεργειακή λύση του μέλλοντος και όχι μόνο αυτό αλλά με σχετικές νομοθεσίες επιβλήθηκε και στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένω-

σης, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, να έχουν ορισμένο ποσοστό βιοκαυσίμων στα καύσιμά τους.

Το αποτέλεσμα; Μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα η τιμή του καλαμποκιού να διπλασιαστεί, διότι βέβαια η ζήτηση για παραγωγή βιοαιθανόλης είναι αυξανόμενη. Η επίπτωση στην κτηνοτροφία, μόνο για τις ΗΠΑ είναι ανυπολόγιστη. Οι διαμαρτυρίες είναι μεγάλες. Οι κυβερνήτες μεγάλων αγροτικών/κτηνοτροφικών Πολιτειών όπως το Τέξας και η Βόρεια Καρολίνα ζητούν το 2007 από την κεντρική κυβέρνηση να αναστείλει τη νομοθετική διάταξη για την υποχρεωτική παραγωγή βιοαιθανόλης. Όμως οι μεγάλες επενδύσεις στην παραγωγή βιοαιθανόλης δεν αφήνουν το

ποτάμι να γυρίσει πίσω.

Σήμερα, 2012, η τιμή του καλαμποκιού συνεχίζει να ανεβαίνει ταχύτατα και η κυβέρνηση Ομπάμα ταλαντεύεται να χαλαρώσει την απαίτηση 10% του καυσίμου να είναι βιοαιθανόλη, κάτω από την πίεση των κτηνοτρόφων και των γαλακτοπαραγωγών που επισημαίνουν την επίπτωση στις τιμές των τροφίμων. Οι κυβερνήτες οκτώ Πολιτειών των ΗΠΑ ζητούν από την Κεντρική Διοίκηση να χαλαρώσει την απαίτηση για το ποσοστό της βιοαιθανόλης. Το καλαμπόκι είναι είδος που παίζεται πια στο χρηματιστήριο. Στο φύλλο της 29 Σεπτεμβρίου 2012 της οικονομικής εφημερίδας «The Wall Street Journal» διαβάζουμε ότι η τιμή του καλαμποκιού οδεύει

στα ύψη σταματώντας στο ημερήσιο όριο που θέτει το χρηματιστήριο. Ειδικά φέτος που η παραγωγή είναι χαμηλότερη λόγω ξηρασίας. Η διατροφική κρίση φαντάζει τεράστια. Όλα αυτά βέβαια περνάνε στα ψιλά γράμματα εδώ.

Γιατί καταρρέουν οι κτηνοτροφικές μονάδες; Γιατί οι τιμές των τροφίμων είναι τόσο υψηλές; Ποιος θα παλέψει ενάντια στα συμφέροντα των ολιγοπωλίων;

Και να σκεφτεί κανείς ότι η ιστορία με τα βιοκαύσιμα πλασαρίστηκε σαν οικολογική, οικονομική, πολιτικός ορθή και τα συμπαρομαρτούντα.

Ό,τι φαίνεται ωραίο μπορεί να κρύβει μυστικά.

ΕΛ

Το καλαμπόκι και οι κτηνοτρόφοι της Καστανιάς

Ο κάμπος της Καστανιάς έχει την τύχη, εκτός από τη Φάρμα Σκαφιδά που έχει παρουσιασθεί από το περιοδικό μας, να τρέφει τα ζώα και άλλων κτηνοτρόφων που κάνουν αγώνα να αναπτύξουν μια αξιόλογη οργανωμένη παραγωγή κρέατος και γάλακτος, όπως ο Κ. Αλειφέρης και οι γιοί του Δημήτρης και Νίκος, οι αδελφοί Γιάννης και Δημήτρης Παπαδόπουλος, οι Παναγιώτης και Χρήστος Βουρδούσης (ας μου συγχωρεθεί αν ξέχασα κάποιους – ο Πολυδεύκης θα αναφερθεί διεξοδικά σε όλους τους κτηνοτρόφους στο επόμενο τεύχος). Θεωρώ ότι η σύγχρονη και ορθολογικά οργανωμένη κτηνοτροφία αποτελεί μια καλή δραστηριότητα για την περιοχή μας

Και βέβαια όλοι αυτοί έχουν ζήσει βαθειά στο πετσί τους το γεγονός της διαρκούς αύξησης της τιμής του αραποσιτιού. Όταν προσπαθείς να στήσεις μια μικρή μονάδα με προσωπική σκληρή εργασία δική σου και της οικογένειάς σου, είναι πολύ δύσκολο να παλέψεις με

κατευθύνουν τη χρήση του καλαμποκιού σε άλλους τομείς.

Δεν ξέρω αν συνειδητά το έκαναν, αν έχουν γνώση του τι παίζεται διεθνώς με το καλαμπόκι αλλά εξακολουθούν να το καλλιεργούν στον κάμπο. Τα τελευταία χρόνια και χειρότερα φέτος η μάλιστα των αγριογούρουνων καταστρέφει την παραγωγή και οι καλλιεργητές αναλώνονται στο να φυλάνε καραούλι με κίνδυνο της ίδιας της ζωής τους. Εκτενή αναφορά κάναμε στο προηγούμενο τεύχος. Παρά την κινητοποίηση και τις υποσχέσεις παλαιοκομματικού τύπου, η Πολιτεία δε στάθηκε αρωγός. Όμως ο δρόμος είναι μονόδρομος και οι κτηνοτροφικές μονάδες μικρής κλίμακας μόνο καθετοποιημένα θα επιβιώσουν, δηλαδή με ταυτόχρονη παραγωγή ζωοτροφής από αγροτικές καλλιέργειες. Η καλλιέργεια του καλαμποκιού από τους κτηνοτρόφους αποτελεί εργαλείο παροχής καλής ποιότητας ζωοτροφής και σε αυτή πρέπει να επιμεινουμε και να βοηθήσουμε όλοι.

ΕΛ

Σοβαρά και ευπράγετα

Μικρά νέα και πληροφορίες από την καθημερινή ζωή του χωριού, αλλά και παλιές ιστορίες όπως έφτασαν στις μέρες μας μετά μακρά διαδρομή σε καφενεία και γειτονιές

«Θά 'ναι λίγοι... και φτου-ράει...»

Όταν έλεγε αυτή τη φράση ο παπούς, ο Λιάς ο Γιαννίτσας τα καλοκαίρια των παραθερισμών μας στην Καστανιά, πυροδοτούσε το ενδιαφέρον όλων μας. Ακόμη και η γιαγιά, η κυρά Λιού, πλησίαζε για να ξανακούσει για πολλοστή φορά την ιστορία.

Είχε πολλές ιστορίες να πει ο παπούς, έστω κι αν τελευταία «ξεχνούσε» τα πιο πρόσφατα. Δεν ξεχνούσε όμως ποτέ τα πιο σημαντικά για μας: τις ιστορίες για τις γιορτές με το βιολί του, για το κυνήγι των κουναβιών στο βουνό, για τον τρύγο στο αμπέλι και, πάντα, τις ιστορίες της Αμερικής. Τον είχε στείλει η μάνα του —όπως έλεγε— μετανάστη στην Αμερική στα δεκατέσσερά του (!) «για να καζαντίσει».

Η συγκεκριμένη ιστορία αφορούσε σε ένα αγαπημένο πρόσωπο του παπού, τον Γιάννη Μπαρλαβέζη ή Μπαρλαβεζογιαννάκη. Ο παπούς τον είχε ζήσει όταν φύλαγε από πολύ μικρός τα ζώα της οικογένειας τα καλοκαίρια στο βουνό, πριν φύγει για την Αμερική. Όταν ο παπούς γύρισε, στα εικοσιδύο του, ο Γιαννάκης τον περίμενε με αγωνία και η πρώτη του ερώτηση ήταν: «Λιά, έχουνε εκεί ψωμί». Ο παπούς τον διαβεβαίωσε επανειλημμένα ότι έχουν. Το σχόλιο του διαρκώς πεινασμένου Γιαννάκη που δεν μπορούσε να χωρέσει

στο μυαλό του την ύπαρξη ψωμιού που δεν το τρώνε, ήταν: «θά 'ναι λίγοι... και φτουράει...».

γ.δ.κ.

Δρίματα...

Λεβέντης και καλός οικογενειάρχης ο μπαρμπα-Χαράλαμπος, άνθρωπος της καλής παρέας

και του καλού κρασιού, μα πάνω απ' όλα με ιδιαίτερη αίσθηση στο καλό αστείο.

Πηγαίνοντας, λοιπόν, με τη νοικοκυρά ένα Σαββατιάτικο πρωινό του Μάρτη στον κήπο στον Αϊ-Γιάννη, διαπιστώνει ότι τα κρεμμύδια έχουν γίνει και είναι έτοιμα για βγάλσιμο, χρόνος υπάρχει και ο μπαρμπα-Χαράλαμπος θεώρησε καλό να προτείνει στη γυναίκα του να τα βγάλουν και να τα μεταφέρουν στο σπίτι για να τα ξεράνουν και να τα αποθηκεύσουν.

Η απάντηση όμως της νοικοκυράς σαφέστατη.

-Μα τι λες Χαράλαμπε σήμερα είναι δρίματα, αν βγάλουμε το κρεμμύδι θα μας σαπίσει, ερχόμαστε αύριο.

Τι να κάνει και ο μπαρμπα-Χαράλαμπος, παρόλο που δεν πίστευε και τόσο στις δεισιδαιμονίες δεν επέμενε, έτσι πήρε το δρόμο της επιστροφής, μιας και η ταβέρνα τον περίμενε.

Την άλλη μέρα πρωί-πρωί ξεκίνησαν πάλι με τη γυναίκα, φτάνουν στον κήπο και καθώς ο μπαρμπα-Χαράλαμπος έφτιαχνε την κόφτρα, ακούει φωνές από την κυρά:

-Χαράλαμπε, καταστροφή, μάς έβγαλαν το κρεμμύδι.

Κατά φωνή ο μπαρμπα-Χαράλαμπος από το πάνω πεζούλι, βλέπει τη γυναίκα του να χουλιέται, διαπιστώνει ότι το κρεμμύδι έχει κάνει φτερά, αλλά αντί άλλων απαντά στη νοικοκυρά με το ολύμπιο ύφος που τον διέκρινε:

- Άσε, γυναίκα, την πάτησαν οι κλέφτες, θα τους σαπίσει το κρεμμύδι. Χθες ήταν δρίματα.

Δρίματα, του Μαρτιού τα Σάββατα, τ' Αυγούστου οι Δευτέρες, όπου σύμφωνα με την παράδοση ήταν μέρες που απαγορευόντουσαν οι αγροτικές εργασίες.

Γ.Α.

Οι Λιτρουβαραίοι

Θυμάμαι τους Λιτρουβαραίους που ερχόντουσαν να πάρουν τις ελιές καβάλα σε ωραία άλογα και τραγουδούσαν για να τους ακούσουν στο σπίτι που πήγαιναν. Τα ρούχα τους ήταν γεμάτα λάδια αλλά γελούσαν και αστειεύονταν με όλους. Τότε οι δρόμοι και οι αυλές ήταν καλντερίμια (δηλ. στρωμένα με πέτρες). Χτυπούσαν τα πέταλα των αλόγων στις πέτρες και νόμιζες ότι άκουγες μουσική. Οι Λιτρουβαραίοι έβαζαν τις ελιές στα σακιά που το κάθε σακί ζύγιζε πάνω

από πενήντα οκάδες, το έβαζαν στον ώμο τους και το φόρτωναν στο άλογο.

Την άλλη μέρα το βράδι έφερναν το λάδι με το ασκί και το άδειάζαν στο τεπόζιτο. Όλες οι νοικο-

κυρές τους περίμεναν να τους κεράσουν λαγαγγίδες ή χαλβά με τσίπουρο ή κρασί για το "καλοφάγωτο" και να ευχθούν "και του χρόνου". Ήταν πολύ ωραία!!

Γεωργία Ξενογιαννη Κορζή

"Σουδική" στη μαγείρισα

Στη Σουδία η δημοτική αρχή ενός μικρού χωριού ζήτησε από τη μαγείρισα του σχολείου να μειώσει την ποιότητα των όσων προσφέρει, καθώς όπως ισχυρί-

ζονται κακομαθαίνει τα παιδιά! Σύμφωνα με σουδική τοπική εφημερίδα, η μαγείρισα Ανίκα Έρικσον πρόσφερε στους μαθητές του σχολείου όπου εργαζόταν φρέσκα γεύματα, ζεστό ψωμί από τα κεράκια της και επιλογή μεταξύ 15 διαφορετικών ειδών λαχανικών, χωρίς επιπλέον χρέωση.

Όταν κάποια στιγμή μαθεύτηκε το "έγκλημά" της, ο δήμος τής έδωσε εντολή να χαμπλώσει κάπως την ποιότητα του φαγητού, καθότι ήταν "άδικο" για τα άλλα σχολικά ιδρύματα που δεν προσφέρουν για τους μαθητές τους φαγητό ανάλογης ποιότητας.

Η απόφαση των δημοτικών αρχών αναστάτωσε τους μαθητές, οι οποίοι μάλιστα οργάνωσαν διαδήλωση, ώστε να επιτραπεί στη μαγείρισα να μαγειρεύει όπως είχε συνθίσει. Ωστόσο μετά την απόφαση των τοπικών Αρχών η Έρικσον είναι υποχρεωμένη να μειώσει τις μερίδες και να προσφέρει έτοιμο ψωμί.

Δ.Π.

Τ' Αι-Γιαννιού του Νηστευτή στην Ξεροβούνα

Ορθιοι: Μαρία Τσάκωνα, Νίκη Κακούνη, Θεόκλητος Ρουμελιώτης, Μανώλης Νικολόπουλος, Γιώργος Αρβανίτης, Αλεξάνδρα Λαμπράκη, Άγγελος Πάντος, Παντελής Λαμπράκης, Παναγιώτης Φλαούνας, Γιώργος Οικονομάκης, Πέτρος Φλαούνας, Αλέξης Πάντος, Νίκος Ρουμελιώτης **Καθιστοί:** Παύλος Άγγελος, Παναγιώτης Παρασκευόπουλος, Γιώργος Τσαρουχάς, Γιάννης Τσάκωνας, Κώστας Ρουμελιώτης.

Όταν ήμουν μικρό παιδί και κοιτάζα την κορυφή του βουνού στον Αι Γιάννη, ήθελα να ήμουν εκεί και ν' άγγιζα τον ουρανό, αν όχι με το χέρι, σίγουρα με ένα μακρύ καλάμι. Μεγαλώνοντας η επιθυμία άλλαξε και έγινε όνειρο, με την προσμονή να ανεβώ στην κορυφή του Αι Γιάννη, στη μνήμη Του από το βράδυ. Κάθε χρόνο, παραμονή της εορτής, έβλεπα από νωρίς το απόγευμα τον κόσμο, που ανέβαινε με τα γαϊδουράκια φορτωμένα με τα απαραίτητα στρωσίδια και τρόφιμα. Για μένα και την αδελφή μου, κάτι που δεν είχαμε αδελφό ή δεν τύχαινε πολύ κοντινός συγγενής για να ανεβούμε παρέα, κάτι που οι γονείς μοχθούσαν στα χτήματα και στο μεροκάματο και δεν άδειαζαν να ανεβούμε μαζί, το να ανεβούμε μεμονωμένα και μόνες, για κείνη την εποχή, ήταν απαγορευτικό. Το όνειρο πραγματοποιήθηκε πολύ αργότερα. Ανήμερα και όχι από την παραμονή, όπως ήθελα. Μόλις φέτος, τα κατάφερα να ανεβώ αποβραδís και ήταν υπέροχα, όπως ονειρευόμουν. Ξεκινήσαμε νωρίς το απόγευμα παρέα με τον Παντελή Λαμπράκη και την κόρη του Αλεξάνδρα, που έχει ιδιαίτερη αγάπη στο βουνό, έχοντας στους ώμους μας το

σακίδιο με τα απαιτούμενα της διανυκτέρευσης. Ο δρόμος του βουνού, μέχρι λίγο πάνω από το Σταυρούλη, είχε καθαριστεί και διανοιχθεί πρόσφατα με σκαφτικό μηχάνημα, όπως μας είπε ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Γεώργιος Οικονομάκης, που ανέβαινε μαζί μας. Στη συνέχεια, το σηματοδοτημένο μονοπάτι είχε καθαριστεί μέχρι και το εκκλησάκι του Αι Γιάννη από τα μέλη του Συλλόγου Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ»: Παναγιώτη Παπαθεοφιλόπουλο, Γεώργιο Λιναρδάκη, Μανώλη Μαρκουλάκη και Ντίνο Λαγανά. Η όμορφη διαδρομή μέσα από τα έλατα εξισοροπούσε την κούραση της ανάβασης με το απαραίτητο φορτίο στον ώμο. Πολλά νέα παιδιά, χαρούμενα και σβέλτα μας προσπερνούσαν και ξέφευγαν μπροστά. Το φορτίο στον ώμο με δυσκόλευε, αλλά έτυχε να περνά ο Γιάννης Διον. Τσάκωνας, που μου πήρε το βαρύ σακίδιο και εξαφανίστηκε, σαν νέο παιδί, στο ανηφορικό μονοπάτι. Όταν ανεβήκαμε και αντικρίσαμε το εκκλησάκι, η ικανοποίηση και η ψυχική ευχαρίστηση εξαφάνισαν την κούραση. Όσοι βρεθήκαμε εκεί, δεν θα αναφέρω ονόματα γιατί ήμασταν γύρω στα τριάντα άτο-

μα, γίναμε μια παρέα. Οι εμπειρότεροι στην εκεί νυχτερινή διανομή ιεράρχησαν τις απαιτούμενες εργασίες. Κάποιοι άναψαν τα κανδήλια, κάποιοι έστησαν σκηνές ή επέλεξαν χώρο μέσα ή έξω από την εκκλησία για τον ύπνο και άλλοι μάζεψαν ξύλα και άναψαν την απαραίτητη για το ζέσταμα φωτιά, τηρώντας τις απαραίτητες προφυλάξεις. Τέλος στρώθηκε το «τραπέζι» (η πόρτα της εκκλησίας ανάποδα) με ότι φαγώσιμο είχε κουβαλήσει ο καθένας. Καθισμένοι κοντά στη φωτιά και γύρω από το «τραπέζι», απολαύσαμε ένα πλούσιο για την περίπτωση γεύμα και αρκετή συζήτηση σχετική με θέματα του βουνού και του χωριού μας. Γύρω στις έντεκα και κάτι, τα μάτια βάρυναν από τη νύστα, το κρύο έτσουζε και αφού καθαρίστηκε «το τραπέζι» και μπήκε στη θέση του, αποσυρθήκαμε, ο καθένας για το δικό του στρωσίδι. Ο αέρας, τα άσπρα βράχια, το εκκλησάκι μας, ο έναστρος ουρανός κι εμείς, βολεμένοι και κουκουλωμένοι στα στρωσίδια μας, ήταν το μεταμεσονύκτιο σκηνικό της κορυφής του βουνού μας. Η ώρα του ξυπνήματος καθορισμένη, έξι παρά τέταρτο το εγεγνήριο. Όλοι στην ώρα μας, οι σκηνές και τα στρωσίδια

μαζεύτηκαν, η εκκλησία καθαρίστηκε, η στάχτη με τα αποκαΐδια χώθησαν στο χώμα. Έτοιμοι για την υποδοχή των πρωινών προσκυνητών, που άρχισαν να εμφανίζονται κατά παρέες στο ύψωμα πίσω από το εκκλησάκι. Προσκυνητές του Αι Γιάννη του Νηστευτή, λάτρεις του βουνού, της μαγείας του τοπίου και της θέας της κορυφής, στρέψαμε όλοι προς τα ανατολικά, να δούμε την ανατολή και να λουστούμε το πρώτο φώς του ανατέλλοντος ήλιου. Αναμένοντας όλοι τη στιγμή, στο βάθος του ορίζοντα, λίγο πριν σκάσει μύτη ο ήλιος στον Πάρνωνα, διακρίναμε για λίγο τον Λακωνικό κόλπο, σαν το υγρό στοιχείο να ήθελε να δηλώσει και αυτό την παρουσία του στο πανέμορφο σκηνικό. Η μικρή καμπάνα, κρεμασμένη πάνω στο αιωνόβιο δέντρο, μας επανέφερε και μας κάλεσε στη Θεία Λειτουργία, που μόλις είχε αρχίσει ο παπά-Δημήτρης. Μέχρι τις εννιά ανέβαιναν συμπατριώτες μας, γύρω στα 130 άτομα φτάσαμε, τηρώντας τη συνήθεια να μετριοούνται τα άτομα με την ελπίδα να είναι περισσότερα. Πολλοί ήταν, που ανέβασαν από το Σταυρούλη άμμο και τσιμέντο σε σακουλάκια για επικείμενη επισκευή της εκκλησίας. Όλοι ήταν με το αυτί τους στη Θεία Λειτουργία και το μάτι στον απέραντο ορίζοντα. Μετά τη Θεία Λειτουργία ακολούθησε αρτοκλασία, πέντε ή έξι ήταν που ανέβασαν άρτους. Προσκυνήσαμε στο εκκλησάκι, ρίξαμε μια τελευταία ματιά κάτω στον κάμπο και τα χωριά μας και πήραμε το δρόμο της επιστροφής, κάνοντας στάση για κολατσιό με τα νηστίσιμα στην πηγή της Λουσίνας, αλλά και στα φιλόξενα σπίτια του βουνού. Σε πολλά είχε στηθεί γλέντι, σε κάποια κρατούσε από το προηγούμενο βράδυ. Η ώρα είχε περάσει. Ώρα να κατεβούμε στο χωριό. Φεύγοντας, ρίξαμε μια ματιά στην Ξεροβούνα και, νοιώθοντας μέσα μας ότι του χρόνου η έλξη της μαγείας της κορυφής του Αι-Γιάννη θα μας ξαναπάει εκεί, αποχαιρετήσαμε το όμορφο βουνό μας.

Ελένη Βλαχογιάννη

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Το γεύκωμά μας

Οι φωτογραφίες του σημερινού μας λευκώματος είναι του Γιάννη Αρφάνη και του Γιώργη Λαγανά.

Καλύτερη ζωή

Οι συνταγές του Πολυδεύκη

Πετιμέζι

(Από 2 1/2 κιλά σταφύλια παίρνουμε 2 1/2 φλιτζάνια πετιμέζι)

Βάζουμε λίγη στάχτη καθαρή σε γάζα και τη δένουμε σφιχτά (γίνεται ένα μπαλάκι σαν μεγάλο καρύδι). Κρατώντας το από το σημείο που το δέσαμε, το βυθίζουμε στο μούστο, ανακατεύουμε 1-2 φορές και το αφήνουμε μέσα στο μούστο μία νύχτα ή 12 ώρες χωρίς να κινηθεί το δοχείο για να κιαρίσει (ξεθολώσει). Αδειάζουμε τον ξάστερο μούστο σε κατσαρόλα για να βράσει χωρίς να πέσει κατακάθι. Ίσως χρειαστεί ξάφρισμα. Το βράζουμε μέχρι να γίνει σιρόπι. Θα μείνει το 1/3 της αρχικής ποσότητας. Το διατηρούμε σε

αποστειρωμένα μπουκάλια. Αν θέλουμε βάζουμε 2-3 φύλλα αρμπάρόριζας ή ένα ξυλάκι κανέλλα και μερικά γαρύφαλλα.

Μερέντα

για τους μικρούς φίλους του Πολυδεύκη

1/2 κιλό βούτυρο
1 κουτί γάλα ζαχαρούχο
100 γραμμάρια κακάο
100 γραμμάρια ζάχαρη άχνη
Κτυπάμε το βούτυρο με τη ζάχαρη, προσθέτουμε το ζαχαρούχο γάλα, και τέλος το κακάο. Το ανακατεύουμε καλά μέχρι να γίνει λείο ...και μετά επίθεση!!!

Αυτές οι συνταγές γράφτηκαν από μια άσχετη μαγειρίσσα, που τις ανθολόγησε από καλούς φίλους.

Θ.Π.

Στα παλιά τετράδια της μαμιάς

Συνταγές για την ομορφιά του προσώπου

• Το καθάρισμα του προσώπου (ντεμακιγιάζ)

• Εύκολος και δροσερός καθαρισμός προσώπου. (για λιπαρά δέρματα)
• Απλά και μόνο προσθέτουμε λίγο λεμόνι μέσα σε γάλα ή σε κρέμα γάλακτος.

• Γαλάκτωμα με χαμομήλι

• υλικά:
• 3 κουταλιές δυνατό αφέψημα χαμομηλιού, 3 κουταλιές αμυγδαλόλαδο, 3 κουταλιές βαζελίνη.
• Το γαλάκτωμα με χαμομήλι ξεκουράζει και μαλακώνει το δέρμα μας.
• Το φτιάχνουμε απλά με τον ίδιο τρόπο που φτιάχνουμε το γαλάκτωμα με αγγούρι.

• αφέψημα = γενική ονομασία για παρασκευάσματα από φυτικές ουσίες βρασμένες

σε νερό που πίνονται ζεστά. (π.χ. τσάι, καφές, χαμομήλι κ.ά.).

• Γαλάκτωμα με αγγούρι υλικά:

3 κουταλιές χυμό αγγουριού, 3 κουταλιές αμυγδαλόλαδο, 3 κουταλιές βαζελίνη.

Ανακατεύουμε τη βαζελίνη με το αμυγδαλόλαδο.

Προσθέτουμε το χυμό του αγγουριού και χτυπάμε το μίγμα καλά, ώσπου να γίνει ομοιογενές.

Έτσι εύκολα και γρήγορα, έχουμε ένα δροσερό γαλάκτωμα που καθαρίζει το πρόσωπο και κάνει το δέρμα μας μαλακό.

Πηγή: "Τα τετράδια της γιαγιάς"

Hélène Yernerey- Marie Annick Jaumin, 1981, εκδόσεις ΑΚΙΔΑΛΙΑ

Βεράντα και κήπος

Καλλιεργώ τα δικά μου λαχανικά

Η οικονομική κρίση που ζει η χώρα είναι μια καλή δικαιολογία να ασχοληθούμε ζωηρότερα με το λαχανόκηπό μας.

Η πείρα μάς έχει δείξει πως ένας μικρός λαχανόκηπος μπορεί να καλύψει τις ανάγκες μιας οικογένειας σε λαχανικά. Κι επειδή όλοι, λίγο πολύ, έχουμε τη δυνατότητα να φτιάξουμε έναν αξιόλογο κήπο για μας και την οικογένειά μας, παράγοντας οικονομικά υγιεινά και φρέσκα λαχανικά, η ολιγορία πλέον δε συγχωρείται.

Η στήλη δεν έρχεται για να δείξει στον «παππούλη τ' αμπελοχώραφά του» αλλά να αναδείξει και άλλους τρόπους, εκτός από τους γνωστούς σ' όλους μας, περιποίησης και καλλιέργειας. Η συνέχεια στο επόμενο.

Αναμνήσεις...

• Ο μακαρίτης Γ. Λάπτας με το φωτογραφικό του φακό απθανάτισε και διέσωσε εκατοντάδες σκηνές από τη ζωή του χωριού τα μεταπολεμικά χρόνια. Στη φωτογραφία απεικονίζονται η Αλ. Λάττα, δεύτερη από τα αριστερά, πιθανόν με την πεθερά της, και γυναίκες και παιδιά προφανώς στο δρόμο μπροστά απ' το σπίτι του, στο Αι-Μάμα.

Ο Χάρης Αγκάνης με τη μητέρα του. Ο Χάρης, με καταγωγή από το Λογκανίκο, παίκτης-θρύλος στην ιστορία του αμερικανικού φουτ-μπολ πέθανε σε ηλικία μόλις 26 χρόνων το 1955.

Κεφάλας

Σ' ούλο τον κόσμο ξαστεριά
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
και στο Δυρράχι αντάρα,
που κλαίν' οι Δυρραχίτισσες,
(βρ' Αντώνη βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας),
κι οι Δυρραχιτοπούλες.

Το κρίμα είχε ο Τσικριτζής
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
και τα' άδικο ο Τζανέτος,
που σκότωσαν τον αοχηγό
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
μέσ' στ' Άκοβου τη φάτσα.

Τρεις ντουφεκιές του ρίξαν
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
τρεις ασημένιες σφαίρες,
η μια τον παίρνει στο πλευρό,
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
η άλλη στο πλεμόνι
κι η τρίτη η καλύτερη
(βρ' Αντώνη, βρ' Αντώνη ρε
Κεφάλας)
ν' εκείνη τον τελειώνει.

Τα τραγούδια αυτά τα τραγούδησε η Ελένη Τριανταφύλλου (Βυνιο-Ελένη) 76 ετών, στις 7-5-75.

Τρεις αντριωμένοι βούλονται
να βγούν' από τον Άδη
Ο ένας το Μάι θε να βγει
κι ο άλλος τον Αλωνάρη
κι ο Δήμος του Αγιο-Δημητρού
π' ανοίγουν τα βαγένια
κόρη μαργαριταρένια

Μια λυγερή τους άκουσε
μέσα από τον Άδη
- Πάρτε και μένα ρε παιδιά
να βγω από τον Άδη
- Σώπα εσύ μωρ' λυγερή
γιατί φορές το χαίμαλί
και μας ακούνε κι άλλοι
κόρη μαργαριταρένια

Το τραγούδησε ο
Παναγιώτης Ξυδιάς

Πέντε χρόνους περπατούσα

Πέντε χρόνους περπατούσα
στο βουνό-βουνό (το Ελενάκι μ')
μα είχα χάσει την αγάπη
ψάχνω να τη βρω (το Ελενάκι μ').

Άμα πήγα και την ηύρα
μεσ' στην Καστανιά (το Ελενάκι μ').
τα μαλλιά της ξεπλεγμένα
και λουζότανε (το Ελενάκι μ').

Τότε πείσμων' ο Γιαννάκης
και την έδειρε (το Ελενάκι μ').
το πρωί όταν σηκώθη
το μετάνιωσε (το Ελενάκι μ').

Σήκω πάπια, σήκω χήνα
σήκω κι άλλαξε, (το Ελενάκι μ').
να σε ιδούν τα παλικάρια
να μαραίνονται (το Ελενάκι μ').

Να σε ιδώ κι εγώ ο Γιαννάκης
να σε χαίρουμε (το Ελενάκι μ').

Οι Γεωργιτσιάνοι αδελφοί Ρούμπου

Οι αδελφοί Ρούμπου είναι δύο από τις κορυφαίες μορφές που ανέδειξαν οι βόρειοι δήμοι της Λακεδαίμονος στους νεώτερους χρόνους. Ζωγράφος και γλύπτης ο Πέτρος, γλύπτης ο Κώστας, σφράγισαν με τα έργα τους το τέλος του 19^{ου} αι. και τις αρχές του 20^{ου}. Δεν είναι τυχαίο ότι το ΜΙΕΤ σε τόμο που εξέδωσε για τους εικονογράφους αναγνωστικών, συμπεριέλαβε και τον Πέτρο Ρούμπο, η εφημερίδα «Καθημερινή» ασχολήθηκε μαζί του σε καλλιτεχνικά της αφιερώματα, ενώ φέτος το Χριστιανικό και Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών σε έκθεση σχετική με τις επιρροές της Βυζαντινής τέχνης στον 20^ο αι. και τους καλλιτέχνες του, φιλοξενεί και έργα του Κώστα Ρούμπου.

Ο Κώστας Ρούμπος γεννήθηκε στο Γεωργίτσι της Λακεδαίμονος το 1870 και ο Πέτρος τρία χρόνια αργότερα. Το χωριάτικο λιτό καλυβόσπιτο, όπου είδαν το φως, σώζεται ακόμη. Στην εξώπορτά του υπάρχει η «πέτρα του ζωγράφου», όπως την έλεγαν οι παλιότεροι, γιατί εκεί συνήθιζε να κάθεται ο μικρός Πέτρος και να σχεδιάζει. Μετά τις εγκύκλιες σπουδές, φεύγουν και τα δύο αδέρφια για την Αθήνα, όπου και εγγράφονται στη σχολή Καλών Τεχνών. Ο Πέτρος εντυπωσίασε την ξεταστική επιτροπή, κατασκευάζοντας με το χέρι, δίχως διαβήτη, έναν τέλειο κύκλο. Θα αποφοιτήσει με υψηλότερη βαθμολογία πρώτος στο τμήμα της Ζωγραφικής και δεύτερος στο τμήμα της Γλυπτικής. Ο Κώστας, για πέντε συνεχή χρόνια έρχεται πρώτος στο τμήματος Γλυπτικής απ' όπου και αποσπά την τελευταία χρονιά το Χρυσοβέργειο βραβείο για πρωτοεμφανιζόμενους καλλιτέχνες.

Στις αρχές του 20^{ου} αι. ο Πέτρος, είναι ήδη γνωστός στον καλλιτεχνικό κόσμο της εποχής, διακοσμώντας με επιμελημένες και τεχνικά άριστες εικόνες, βιβλία δημοφιλών λογοτεχνών της εποχής. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα Δημοτικά τραγούδια του Αγίδος Θέρου, τους Αθλίους των Αθηνών του Ιω. Κον-

δυλάκη, τους Εμπόρους των εθνών του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, τα Τσιλικροτά του Κ. Πασαγιάννη, Τα ψηλά βουνά του Ζαχ. Παπαντωνίου (με τον οποίο συνδέθηκε με στενή φιλία). Το τελευταίο χρησιμοποιήθηκε ως αναγνωστικό για τα παιδιά της τρίτης Δημοτικού. Στο χώρο των αναγνωστικών, ο Πέτρος Ρούμπος συνεργάστηκε και με άλλα γνωστά ονόματα των ελληνικών γραμμάτων, όπως ο Ανδρ. Καρκαβίτσας.

Στον τομέα της Ζωγραφικής, ο Π. Ρούμπος, ξεκίνησε από τον ρεαλισμό, αλλά δεχόμενος επιρροές από τα διεθνή ρεύματα της τέχνης καταστάλαξε στον εξπρεσιονιστικό υπαιθρισμό. Ασχολήθηκε με όλα τα είδη ζωγραφικής: Προσωπογραφία, τοπιογραφία, αγιογραφία. Έργα του φιλοξενούνται στη Δημοτική Πινακοθήκη Αθηνών, στο Μουσείο της πόλης των Αθηνών Βούρου-Ευταξία, σε ιδιωτικές συλλογές και -πρόσφατα- στη Σπάρτη, στο Μουσείο της Νεώτερης Πόλης. Στη γενέτειρά του τη Λακεδαίμονα, ο Πέτρος Ρούμπος, άφησε λαμπρά δείγματα της καλλιτεχνικής του ιδιοφυΐας στις εκκλησίες του Γεωργιτσίου, Άγιο Νικόλαο και Υπαπαντή (εικόνες τέμπλου και Δωδεκάορτο) και στην κεντρική εκκλησία του Καστορείου (τέμπλο). Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι συνεργάστηκε με τον Γάλλο αρχαιολόγο και βυζαντινολόγο Gabriel Millet στη γραμμική απεικόνιση των τοιχογραφιών του Μυστρά.

Στον τομέα της γλυπτικής κορυφαία του έργα θεωρούνται η προτομή του ποιητή Λορέντζου Μαβίλη που κοσμεί την ομώνυμη αθηναϊκή πλατεία, το ηρώο των προκρίτων και αρχιερέων στην πλατεία του Άρεως στην Τρίπολη και το μεγαλόπνοο μνημείο του Αθηνογένους στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Στη λακωνική γη έργα της δικής του σμίλης είναι το ηρώο της Μαγούλας και η ανάγλυφη προτομή του Αναγνώστη Καράγιαννη στο κοιμητήριο της Πελλάνας. Εγκαταλείποντας τον ακαδημαϊσμό, ο Πέτρος Ρούμπος προσπάθησε και πέτυχε να δώσει στα γλυπτά του κίνηση και πάθος. Ωστόσο το ιδιοφυές ταλέντο του, αναχαιτίστηκε από τα κυκλώματα της εποχής και ο καλλιτέχνης δεν μπόρεσε να αναλάβει πολλά και σπουδαία έργα που θα του απέφεραν επιπλέον αίγλη.

Ανάλογα προβλήματα φαίνεται ότι αντιμετώπισε και ο αδελφός του, Κώστας Ρούμπος και πιθανώς αυτή είναι και η αιτία για την οποία δεν γνωρίζουμε πολλά γι' αυτόν. Ξέρουμε ότι συνεργάστηκε με τον αδελφό του σε κάποια γλυπτά, όπως οι προτομές του Ρ. Φεραίου στο Βελεστίνο και του αεροπόρου Μωραϊτίνη. Η κορυφαία στιγμή της καριέρας του όμως έφτασε, όταν ο γνωστός αρχιτέκτονας Αριστοτέλης Ζάχος τον κάλεσε στη Θεσσαλονίκη να εργαστεί στην αποκατάσταση του ναού του Αγ. Δημητρίου από την πυρκαγιά του 1917. Έργαστηκε στο γλυπτό διάκοσμο του ναού και στην αντιγραφή διασωθέντων τμημάτων του, ώστε να χρησιμεύσουν αυτά σε μελλοντικούς μελετητές της βυζαντινής τέχνης.

Απεβίωσαν, ο Κώστας το 1937 και ο Πέτρος το 1942.

Εκτός από σπουδαίοι καλλιτέχνες, υπήρξαν και διακεκριμένες προσωπικότητες της εποχής τους. Ο Πέτρος ίδρυσε το σύνδεσμο Ελλήνων Καλλιτεχνών με στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων των μελών του από τις αυθαιρέσιες και την αναξιοκρατία που επικρατούσε τότε, στην ανάθεση μεγάλων έργων (ηρώα, μνημεία, κ.λπ.). Υπήρξαν μέλη του ριζοσπαστικού κόμματος, συνεργάστηκαν με καλλιτεχνικά περιοδικά της εποχής τους, έδωσαν συνεντεύξεις και συναναστράφηκαν με όλους τους πνευματικούς ανθρώπους του καιρού τους. Οι κριτικοί της τέχνης τους συγκαταλέγουν στους κορυφαίους καλλιτέχνες της γενιάς τους.

Ας τους χρωστά, λοιπόν, η μικρή τους γενέτειρα αιώνια ευγνωμοσύνη και ας αναθυμάται με υπερηφάνεια τα ονόματα των δύο αυτών μεγάλων τέκνων της που υπηρέτησαν ακούραστα την Τέχνη με τη σεμνή και γόνιμη ευσυνειδησία τους.

Ευγενία Δαρβίρη*

* Η Ευγενία Δαρβίρη είναι Φιλολόγος, MSc Παν. Σορβώνης, υπηρετεί στο Μουσικό Σχολείο Σπάρτης. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα Ιστορίας της Τέχνης στην Αρχαιολογική Εταιρεία, συγγραφέας βιβλίων ("Διοτίμα η Πυθαγόρεια διδασκάλισσα του Σωκράτη", εκδ. Δημάρατος, μετάφραση στα Διονυσιακά του Νόνου).

Βιβλία

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΠΑΝΑΓΑΚΗΣ
“Έν αναμονή προωθητήρος”
 εκδόσεις ΙΔΙΟΜΟΡΦΗ

Ο Παναγιώτης Γ. Παναγάκης κάνει την πρώτη του εμφάνιση στη Νεοελληνική πεζογραφία με ένα μυθιστόρημα, που ο κεντρικός του ήρωας λέγεται Οδυσσέας. Τυχαίο; Όχι βέβαια. Οξυδερκής και εργατικός αλλά πολύπαθος, βρέθηκε να δουλεύει σ' ένα γραφείο ως υπάλληλος συμβασιούχος. Μέσα στο μικρόκοσμο του γραφείου, μια ολόκληρη κοινωνία. Η φράση «εν αναμονή προωθητήρος» κατέληξε να γίνει το σλόγκαν που περιέγραφε, κατά τον καλύτερο τρόπο, το αντικείμενο εργασίας των «δικών μας» παιδιών. Των παιδιών που περίμεναν να χειριστούν τον προωθητήρα (μπουλντόζα), μόνο που αυτός δεν έφτανε ποτέ...

Γιάννης Αρφάνης

ΚΑΡΛ ΟΝΟΡΕ
«Το μανιφέστο της χαρούμενης παιδικής ηλικίας»
 εκδόσεις ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ

Τώρα που τελειώσαν οι διακοπές θα δούμε πάλι τα παιδιά να τρέχουν αγχωμένα και κατάκοπα από το σχολείο στο φροντιστήριο και από εκεί στις εξωσχολικές δραστηριότητες.

Ο φρενήρης ρυθμός της ζωής έχει στερήσει από την παιδική ηλικία την ανεμελιά. Ο Καναδός συγγραφέας προτείνει ως αντίδοτο να είμαστε εμείς χαλαροί και να απολαμβάνουμε το γονεϊκό ρόλο. Μερικές από τις συμβουλές του: Φέρτε το παιδί σε επαφή με τη φύση, μην κάνετε τη βαθμολογία αυτοσκοπό, επιβάλλετε του όρια -η επιβολή ορίων είναι βασική προϋπόθεση για την προσαρμογή του στην κοινωνία φτάνει να βρούμε τη χρυσή τομή ανάμεσα στην πειθαρχία και στην ανεκτικότητα- και σκεφτείτε η ζωή δεν τελειώνει αν το παιδί σας δεν περάσει στο πανεπιστήμιο ή δεν εκδηλώσει κάποιο καλλιτεχνικό χάρισμα

Β. Κεμερίδου

Ζούμε στην Καστανιά

Μικρές πληροφορίες για τη ζωή των κατοίκων της περιοχής της Καστανιάς

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: Ε. Βλαχογιάννη

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από Αμερική ήλθαν: Η Αγγελική Νικολοπούλου του Γεωργίου, η Μαρία Τσίχλη-Γιαννακάκη και ο γιός της Γιώργος, η Αγγελική Αντωνάκη του Αλέκου, η Αλέκα Μελά-Βαλάση, ο Παναγιώτης Σταυρόπουλος του Πολυζώη με τη σύζυγό του Καίτη τα παιδιά τους και το εγγόνι τους, ο Γιώργος Κουτρομπής του Πανάγου και ο Παναγιώτης Μουτής του Κων/νου, η Ευθαλία και ο Παναγιώτης Περγάρης με τα παιδιά τους Αικατερίνη και Μενέλαος – Ανδρέας (παιδιά της Γεωργίας και του Ανδρέα Φροντζή).

Από Αυστραλία: Ο Δημήτρης Κακαφλίκας του Νικολάου με τη σύζυγό του Χάρη, ο Παναγιώτης Χαραλαμπίκος με τη σύζυγό του Ματίνα, ο Γιάννης Χίος με τη σύζυγό του Μαρία, ο Παναγιώτης Μουτής του Νικολάου, ο Δημήτριος Γερμανός του Νικολάου με τη σύζυγό του Ελένη, ο Βασίλης και ο Κωνσταντίνος Σαμπανίδης του Γεωργίου, ο Νικόλαος Μαραπάς του Ιωάννου και η σύζυγός του Μαρία, ο Δημήτριος Γρηγορόπουλος του Μαρίνου με τη σύζυγό του, ο Παναγιώτης Μαυρόπουλος με τη σύζυγό του και ο Ηλίας Αλειφέρης.

Από Καναδά: Η Ευσταθία Ρουμेलιώτη του Νικολάου με το σύζυγό της Σωτήρη και τα παιδιά τους. Ο Παναγιώτης Λιακόπουλος με τη σύζυγό του Αργυρώ, η Ποτούλα Χρόνη με την κόρη της και η Παναγιώτα Κουστουλίδου του Νικολάου.

Από Γερμανία: Η Παναγιώτα σύζυγος του Γεωργίου Αλειφέρη, και η Νικολέτα Βαϊδάκη με το σύζυγό της.

ΓΑΜΟΙ

Η Παναγιώτα Κουκούτση του Κων/νου και ο Νίκος Λαμπράκης του Χρήστου παντρεύτηκαν στις 25/08/2012 στον Ι.Ν. Αγίας Θέκλας, στο Βαφειό Σπάρτης.

Η Ναταλία Χρυσοχοΐδου του Βίκτορα και ο Χρήστος Σκαφιδάς του Γεωργίου παντρεύτηκαν στις 08/09/2012 στον Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Καλλιθέα Αττικής.

Η Νίνα Αλειφέρη του Ευστρατίου και ο Δημήτρης Σαρρής του Ζώη παντρεύτηκαν στις 08/09/2012 στον Ι.Ν. του Αγίου Γεωργίου στο Πυργάκι της Πάρου.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Λουίζα και ο Δημήτρης Κραμποβίτης του Ηλία απόκτησαν το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι, στις 27/07/2012.

Η Κωνσταντίνα και ο Γιώργος Λάμπρος του Βασιλείου απόκτησαν το δεύτερο κοριτσάκι τους στις 16/08/2012.

Η Κατερίνα Μουτή του Γεωργίου και ο Χρήστος Αρβανίτης απόκτησαν το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι, στις 20/08/2012.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεογέννητα να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Μαρία Λαγανά του Νικολάου και ο Παναγιώτης Σταλίκας βάπτισαν το κοριτσάκι τους την 01/07/2012 στον Ι.Ν. του Αγίου Γεωργίου, στου Παπάγου Αττικής και του έδωσαν το όνομα Πηνελόπη.

Η Κική Παπαδοπούλου του Δημητρίου και ο Στέλιος Σταυρόπουλος του Παναγιώτη βάπτισαν το αγοράκι τους στις 14/07/2012 στον Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου στον Κάρδαρη και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης.

Η Ευλαλία Γεώργαρη του Πανάγου και ο Δημήτριος Παναγάκος βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 29/07/2012 στον Ι.Ν. του Αγίου Νίκωνα στη Σπάρτη και του έδωσαν το όνομα Δήμητρα.

Η Ελένη Βέργαδου και ο Αλέκος Σταυρόπουλος του Παναγιώτη βάπτισαν το αγοράκι τους στον Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου στα Βεργαδαίικα στις 25/08/2012 και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης – Χρήστος.

Η Δήμητρα Παπαδοπούλου του Αθανασίου και ο Κώστας Κοκορός βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 26/08/2012 στην Ι.Μ. της Ζωοδόχου Πηγής στο Καστρί και του έδωσαν το όνομα Μαρία – Ζωή.

Η Ελένη Κηρύκου και ο Γιάννης Γιαννόπουλος του Νικολάου (και της Ποτούλας Βλαχογιάννη) βάπτισαν το αγοράκι τους στον Ι.Ν. της Ζωοδόχου Πηγής στη Μαγούλα Σπάρτης και του έδωσαν το όνομα Νικόλαος.

Η Γιούλη και ο Παναγιώτης Ανδριανόπουλος του Γεωργίου στις 09/09/2010 τέλεσαν το θρησκευτικό τους γάμο και βάπτισαν το κοριτσάκι τους στο κτήμα «Αριάδνη» και του έδωσαν το όνομα Ελισάβετ-Αννα.

Η Βίκη Μουτή του Δημητρίου και ο Δημήτριος Γάβαρης βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 09/09/2012 στον Ι.Ν. του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στον Άγιο Μάμα και του έδωσαν το όνομα Μαρία.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεοφώτιστα να ευτυχίσουν στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

Η Πολυτίμη Λάζαρη του Νικολάου πέθανε στις 25/08/2012 στην Αυστραλία σε ηλικία 73 ετών.

Ο Μενέλαος Ζούζουλας του Πανα-

γιώτη πέθανε στην Αυστραλία στις 04/08/2012 σε ηλικία 87 ετών.

Ο Αγησίλαος Αλεξάκος του Δημητρίου πέθανε στο Παρδάλι στις 24/09/2012 σε ηλικία 92 ετών.

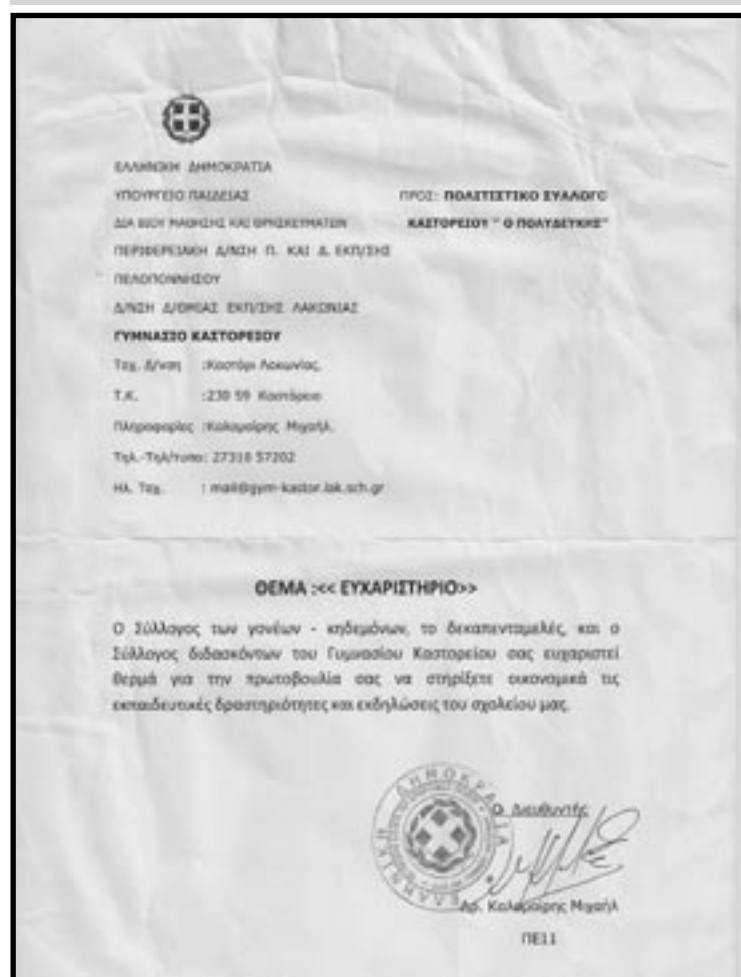
Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ ΜΑΤΟΥΛΑ,
ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ ΔΗΜ.,
GILOPIDIS E., KAKAFLIKAS JIM,
TRIANTAFLAROS P, GAROUFALIS
PETER, KANTZA ELENH, MARKOS
EUGENIA, PANAGAKIS CRIS,
HARALAMPAKOS PAN.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΧΕΣ
ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΙΑ.**
GAROUFALI PETER, ΚΑΙ
GENOVEZOS PETER.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.
Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη
Τηλ.: 210 9386840, 6934251826

Οι δικοί μας άνθρωποι

Η Παναγιά στη Μπουρσάκα

Όπως κάθε χρόνο, και φέτος στις 23 του Αυγούστου οι Κατσανιώτες και όχι μόνο λειτουργήσαν στην Παναγιά στη Μπουρσάκα για τα εννιάμερα της Παναγίας. Από τα χαράματα πολλοί ανέβηκαν με τα πόδια από το μονοπάτι. Οι άρτοι αρκετοί γλύκαναν τους προσκυνητές. Μετά τη λειτουργία ο Σύλλογος «Λουσίνια» κέρασε όλον τον κόσμο ψητά στα κάρβουνα σουβλάκια, λουκάνικα και ψωμί με λάδι και μπόλικο κρασί. Και του χρόνου.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΝΝΙΤΣΑΣ

Χειρουργός Κτηνίατρος
Μεταπτυχιακό Δίπλ. Χειρουργικής
Παν. GUELPH Καναδά

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:

10:00 - 1:00 (πρωί) & 6:00 - 9:00 (απόγευμα)

Επ. Βασιλίου 4, 166 75 Γλυφάδα - τηλ. 210.9647.747
τηλ. ανάγκης: 6944.943.634

Ηλεκτροβελονισμός
Αγρουβεδική
μάλαξη
Rejouvance
Σπονδυλοθεραπεία

Βασιλική Βισβή
6937219636
v.konnikis@yahoο.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ
ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
ΜΥΘΟΣ

Έφη Αραβανή

Γεωργίτσι, Λακωνίας
Τηλ.: 27310 61575
Κιν.: 6974 80 33 15

Τζάκια - Ψησταριές - Επενδύσεις - Πέτρα

ΠΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ

Γαυδένιας 11 - ΚΗΡΟΥΠΟΛΗ - τηλ. 210 5014594 - 6977672848

Envotas Clean

Καθαρισμός:
Δερμάτινα
Μοκέτες
Σαλόνια - Χαλιά
Στρώματα

Λυκούργου 30, Σπάρτη ~ Τηλ. 27310 21349

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον
ΚΑΣΤΟΡΙ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

Τηλ. 57767
ΟΙΚ. 22217
Κιν. 6942407789

ΠΡΑΤΗΡΙΟ
ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ
- ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης
Καστόρι
Τηλ.: 27310 57515 & 57811 • Κιν.: 6973209820

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

SUPER MARKET

ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΓΚΛΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 27310 61057

Το Καστόρι
ξενοδοχείο

Ευαγγελία Νικολοπούλου
Καστόριος Δήμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

ΠΟΡΟΙ ΕΙΣΑΓΓΕ

Ποιο είμαστε:
Ο σύλλογος το μέλη, το Δ.Σ., το Καταστατικό

ΨΗΦΙΣΤ

Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ:
Ανεξαρτησία, αναθεμελίωση, ανακίνηση

ΨΗΦΙΣΤ

Ο δοκίμιος ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ ένα ανοιχτός σε συνεργασίες Επικοινωνήστε μαζί μας

ΨΗΦΙΣΤ

Εργασιαστές αναζητήστε καλύτερα και χωρίς ανταλλάγμα. Επικοινωνήστε μαζί μας

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Το Καστόρι του χθες και του σήμερα

13:00-20:12 Ημέρα ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ Super User

Από την εκπαίδευση το Καστόρι τον περιβάλλοντα στοιχεία χαρακτηριστικών παραδοσιακών οικισμούς, όσο τα σημεία των κοινωνικών ανοικτοσυστάσεων, σε αντίθεση των παλιών επιλογών, είναι ελπίδα για το μέλλον. Οι άνθρωποι που έχουν περάσει...

• Νέγυρ Βαλ: Ολοκληρωμένο δίκτυο τηλεδιάσκεψης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗ εύκολη να την επάρκειση και ολοκλήρωση των λειτουργιών ηλεκτρονικών συστημάτων, αλλά και την ανάπτυξη...

Λοκιά...

Πραγματοποιήθηκε με την επιμέλεια για τρίτη χρονιά...

• Παράδοση του ηλεκτρονικού προγράμματος

Για τις περισσότερες επάρκειες της επαγγελματία του δόκτορος, το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιπροσωπεύει πολύ περισσότερο από το να αγοράζουν ή να πωλούν με ηλεκτρονικό τρόπο. Συνήθως, προλαμβάνει αμέλεια την online δόξα...

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ

September 2012

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ΜΕΣΑ ΣΤΟΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

ΕΓΓΡΑΦΕΤΕ ΣΤΟΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΣ

Ο ΠΛΑΝΟΣ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

- ΤΕΥΧΟΣ 13
- ΤΕΥΧΟΣ 12
- ΤΕΥΧΟΣ 11
- ΤΕΥΧΟΣ 10
- ΤΕΥΧΟΣ 9
- ΤΕΥΧΟΣ 8
- ΤΕΥΧΟΣ 7
- ΤΕΥΧΟΣ 6
- ΤΕΥΧΟΣ 5
- ΤΕΥΧΟΣ 4
- ΤΕΥΧΟΣ 3
- ΤΕΥΧΟΣ 2
- ΤΕΥΧΟΣ 1

ΟΙ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

- ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ
- ΚΑΤΑΝΩΜΑΤΑ
- ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΣ
- ΔΙΑΣΕΛΑΣΗ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

Αναζήτηση

Αναζήτηση

Γρήγορα

Προηγμένη Αναζήτηση

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΣ

Galleries

- ΕΚΔΟΣΗ ΛΑΚΩΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩ
- ΧΡΟΣΜ ΣΥΛΛΟΓΟΥ 2012

ΠΡΟΒΕΒΛΗΘΕΝΑ

SUPPORT Joomla!

peccanos.gr

ΣΥΣΧΕΤΩΜΕΝΑ

- Το υπουργείο Περιβάλλοντος...
- Το Καστόρι του χθες και...
- Βίωση και πρόσηψη ανά...
- Τη μεγαλύτερη αναδιοργάνωση του κέντρου...
- Αλλα Ηνωμένηση Το Καστόρι δεν περιλαμβάν...
- Είναι 25η Μαρτίου και στην κορυφή στο...

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗ

Νομμοτεχνική, αρχιτεκτονική, παραγωγική αναδιάρθρωση κτιρίων, ανακατασκευή διαμερισμάτων, ηλεκτρική, μηχανική, επένδυση...

ΒΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το επίσημο περιοδικό της ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟ-ΠΑΛΛΑΔΗΚΗ-ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ-Σ ΚΩΝΙΝΗΣ

ΜΑΘΕΤΕ ΣΠΛΑΙΝΑ

Μαθήματα Σπλαινών για αρχάριους και προηγμένους

ΕΒΒΛΩΣΤΟΡΙΑ - 100.000 ΕΒΒΛΙΑ

Το πλέον δοκίμιος βιβλιοπωλείο της ΝΑΡΤΩΝ ΕΠΕ

ΣΥΝΤΟΡΙΣ ΕΙΣΑΓΓΕ

Τα νέα της Ναυτεμπορικής

Φωτογραφικός αποστολέας...

Αθλητικά

- Τητα-σοκ της Λάσπη από την...
- Ιστορία Ανεξάρτητης ταμπής
- Formula 1: Δεν γύριζε το πρ...
- Formula 1: Εκτός δοκιάς ο...

Τοίσημα

- Φωτογραφικός αποστολέας...
- Το κέρδη στην συνέχεια τους...

Όλοι οι δρόμοι στο Ίντερνετ οδηγούν στον ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ:

www.polydeuces.gr

www.polydefkis.gr

www.kastori.gr